

Uradni list

Evropske unije

L 115

Slovenska izdaja

Zakonodaja

Zvezek 48

4. maj 2005

Vsebina	I Akti, katerih objava je obvezna	
	.....	
	II Akti, katerih objava ni obvezna	
	Komisija	
	2005/341/ES:	
	★ Odločba Komisije z dne 11. aprila 2005 o določitvi okoljskih meril in s tem povezanih zahtev za ocenjevanje in preverjanje za podelitev znaka Skupnosti za okolje osebnim računalnikom (notificirano pod dokumentarno številko K(2005) 1024) ⁽¹⁾	1
	2005/342/ES:	
	★ Odločba Komisije z dne 23. marca 2005 o določitvi spremenjenih okoljskih meril za podelitev znaka Skupnosti za okolje detergentom za ročno pomivanje posode (notificirano pod dokumentarno številko K(2005) 1026) ⁽¹⁾	9
	2005/343/ES:	
	★ Odločba Komisije z dne 11. aprila 2005 o določitvi okoljskih meril in z njimi povezanih zahtev za ocenjevanje in preverjanje za podelitev znaka Skupnosti za okolje prenosnim računalnikom (notificirano pod dokumentarno številko K(2005) 1027) ⁽¹⁾	35
	2005/344/ES:	
	★ Odločba Komisije z dne 23. marca 2005 o določitvi okoljskih meril za podelitev znaka Skupnosti za okolje univerzalnim čistilom in čistilom za sanitarne prostore (notificirano pod dokumentarno številko K(2005) 1028) ⁽¹⁾	42

Cena: 18 EUR

⁽¹⁾ Besedilo velja za EGP.

SL

Akti z rahlo natisnjenimi naslovi so tisti, ki se nanašajo na dnevno upravljanje kmetijskih zadev in so splošno veljavni za omejeno obdobje.

Naslovi vseh drugih aktov so v mastnem tisku in pred njimi stoji zvezdica.

II

(Akti, katerih objava ni obvezna)

KOMISIJA

ODLOČBA KOMISIJE

z dne 11. aprila 2005

o določitvi okoljskih meril in s tem povezanih zahtev za ocenjevanje in preverjanje za podelitev znaka Skupnosti za okolje osebnim računalnikom

(notificirano pod dokumentarno številko K(2005) 1024)

(Besedilo velja za EGP)

(2005/341/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE —

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1980/2000 z dne 17. julija 2000 o spremenjenem sistemu Skupnosti za podeljevanje znaka za okolje ⁽¹⁾ in zlasti drugega pododstavka člena 6(1) Uredbe,

po posvetovanju z Odborom Evropske unije za znak za okolje,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) V skladu z Uredbo (ES) št. 1980/2000 se znak Skupnosti za okolje lahko podeli proizvodu z značilnostmi, ki mu omogočajo, da lahko znatno prispeva k izboljšavam v zvezi s ključnimi vidiki okolja.

(2) Uredba (ES) št. 1980/2000 predvideva, da se posebna merila za znak za okolje, sestavljena na podlagi meril, ki jih je pripravil Odbor Evropske unije za znak za okolje, določijo glede na skupine proizvodov.

(3) Predvideva tudi, da se merila za znak za okolje kot tudi zahteve za ocenjevanje in preverjanje v zvezi s temi merili, pregledajo pravočasno pred iztekom obdobja veljavnosti meril, določenih za zadevno skupino proizvodov.

(4) Da bi se upošteval razvoj dogodkov na trgu, je primerno revidirati okoljska merila, določena z Odločbo Komisije 2001/686/ES z dne 22. avgusta 2001 o določitvi okoljskih meril za podelitev znaka Skupnosti za okolje osebnim računalnikom ⁽²⁾.

(5) Poleg tega, da bi izrecno določili, da so strežniki izključeni, bi bilo treba spremeniti opredelitev skupine proizvodov iz navedene odločbe.

(6) Zaradi jasnosti bi bilo treba Odločbo 2001/686/ES nadomestiti.

(7) Spremenjena okoljska merila in s tem povezane zahteve za ocenjevanje in preverjanje bi morale veljati štiri leta.

⁽¹⁾ UL L 237, 21.9.2000, str. 1.

⁽²⁾ UL L 242, 12.9.2001, str. 4.

- (8) Primerno je, da se proizvajalcem, ki so za svoje proizvode dobili znak za okolje pred datumom uradnega obvestila o tej odločbi ali so za takšen znak zaprosili pred navedenim datumom, omogoči prehodno obdobje največ dvanajstih mesecev, da bodo imeli dovolj časa za prilagoditev svojih proizvodov tako, da bodo ustrezali revidiranim merilom in zahtevam.
- (9) Ukrepi, predvideni s to odločbo, so v skladu z mnenjem Odbora, ustanovljenega s členom 17 Uredbe (ES) št. 1980/2000 —

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Skupino proizvodov „osebni računalniki“ sestavljajo računalniki, namenjeni uporabi na stalni lokaciji, kot je delovna miza, in sestavljeni iz sistemske enote in prikazovalnika, ki sta ali nista združena v enem ohišju, ter tipkovnice.

Navedena skupina proizvodov vključuje tudi sistemske enote, tipkovnice in prikazovalnike, namenjene uporabi z osebni računalniki.

Skupina proizvodov ne vključuje strežnikov.

Člen 2

Za podelitev znaka Skupnosti za okolje za osebne računalnike v okviru Uredbe (ES) št. 1980/2000, mora naprava spadati v skupino proizvodov „osebni računalniki“ in mora biti v skladu z okoljskimi merili, določenimi v Prilogi k tej odločbi.

Člen 3

Okoljska merila za skupino proizvodov „osebni računalniki“ in s tem povezane zahteve za ocenjevanje in preverjanje veljajo do 30. aprila 2009.

Člen 4

Za administrativne namene se skupini proizvodov „osebni računalniki“ dodeli kodna številka „013“.

Člen 5

Odločba 2001/686/ES se razveljavi.

Člen 6

Znaki za okolje, podeljeni proizvodom iz skupine proizvodov „osebni računalniki“ pred datumom uradnega obvestila o tej odločbi, se lahko še naprej uporabljajo do 31. marca 2006.

Proizvodom, za katere so bile vloge za podelitev znaka za okolje za proizvode iz skupine proizvodov „osebni računalniki“ predložene pred datumom uradnega obvestila o tej odločbi, se znak za okolje podeli v skladu s pogoji, določenimi v Odločbi 2001/686/ES. V takšnih primerih se znak za okolje lahko uporablja do 31. marca 2006.

Člen 7

Ta odločba je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 11. april 2005

Za Komisijo
Stavros DIMAS
Član Komisije

PRILOGA

OKVIR

Za izpolnjevanje pogojev za podelitev znaka za okolje mora osebni računalnik, sistemska enota, prikazovalnik ali tipkovnica (v nadaljnjem besedilu „proizvod“) soditi v skupino proizvodov, kot je opredeljena v členu 1, in mora biti skladen z naslednjimi merili iz te priloge (vsak posamezni del, razen miške, se lahko prijavi za podelitev znaka za okolje):

	Sistemska enota	Prikazovalnik	Tipkovnica	Osebni računalnik
Varčevanje z energijo: sistemska enota	x			x
Varčevanje z energijo: monitor		x		x
Podaljšanje življenjske dobe: sistemska enota	x			x
Podaljšanje življenjske dobe: monitor		x		x
Vsebnost živega srebra v monitorju prikazovalnika na tekoče kristale (LCD)		x (kadar je primerno)		x (kadar je primerno)
Hrup	x			x
Elektromagnetne emisije		x		x
Možnost vrnitve in recikliranje	x	x (kot je primerno)	x (kot je primerno)	x (kot je primerno)
Navodila za uporabo	x	x	x (kot je primerno)	x (kot je primerno)

Testi se opravijo ob predložitvi vloge, kot je navedeno v merilih, opraviti pa jih morajo laboratoriji, ki izpolnjujejo splošne zahteve iz standarda EN ISO 17025. Kadar je to primerno, se lahko uporabijo druge metode testiranja, če njihovo enakovrednost odobri pristojni organ, ki ocenjuje vlogo. Če testi niso navedeni ali so navedeni kot testi, ki se uporabljajo za preverjanje ali spremljanje, se morajo pristojni organi po potrebi zanesti na deklaracije in dokumentacijo, ki jih zagotovi vlagatelj in/ali neodvisna preverjanja.

Pristojnim organom se priporoča, da pri ocenjevanju vlog in spremljanju skladnosti z merili v tej prilogi, upoštevajo uvedene priznane sisteme okoljskega ravnanja, kot sta EMAS ali ISO 14001. (Opomba: uvedba takih sistemov ravnanja se ne zahteva.)

OKOLJSKA MERILA

1. Varčevanje z energijo

Sistemska enota

- (a) Sistemska enota računalnika ima zlahka dostopno stikalo za vklop in izklop.
- (b) Sistemska enota računalnika izpolnjuje konfiguracijske zahteve programa Energy Star ⁽¹⁾, ki omogočajo energetske učinkovite načine delovanja.

Vlagatelj pristojnemu organu zagotovi poročilo, ki potrjuje, da sistemska enota osebnega računalnika izpolnjuje konfiguracijske zahteve („Smernice“), določene v programu Energy Star.

- (c) Računalnik podpira ACPI ⁽²⁾ S3 mirovanje („suspend to RAM“), da se omogoči minimalno porabo energije največ 4 vate. Računalnik ima možnost, da prekine ta način ob odzivu na ukaz enega od naslednjih:
- modema,
  - povezave z omrežjem,
  - delovanja tipkovnice ali miške.

Privzeti čas za samodejni prehod od aktivnega delovanja na ACPI S3 mirovanje je največ 30 minut neaktivnosti. Proizvajalec omogoči to funkcijo, vendar jo uporabnik lahko izključi.

Vlagatelj pristojnemu organu zagotovi poročilo, ki potrjuje, da je bila raven porabe energije pri ACPI S3 načinu izmerjena z uporabo postopka iz veljavnega memoranduma o soglasju za računalnike v okviru programa Energy Star. Poročilo navaja izmerjeno porabo energije v tem načinu.

- (d) Poraba energije v načinu izklopa je največ 2 vata. V tem smislu je način izklopa stanje, ki ga povzroči ukaz za izklop računalnika.

Vlagatelj pristojnemu organu zagotovi poročilo, ki potrjuje, da je raven porabe energije v načinu izklopa izmerjena z uporabo postopka iz veljavnega memoranduma o soglasju za računalnike v okviru programa Energy Star. Poročilo navaja izmerjeno porabo energije v tem načinu.

Monitor

- (a) Monitor ima zlahka dostopno stikalo za vklop/izklop.
- (b) Poraba energije monitorja v mirovanju ⁽³⁾ je največ 2 vata. Privzeti čas za samodejni prehod od aktivnega delovanja na mirovanje je največ 30 minut neaktivnosti. Proizvajalec omogoči to funkcijo, vendar jo uporabnik lahko izključi.
- (c) Poraba energije monitorja v načinu mirovanja ⁽⁴⁾ je največ 1 vat. V tem smislu je način izklopa stanje, ki ga povzroči ukaz za izklop monitorja.

⁽¹⁾ Kot jih je opredelila Agencija Združenih držav za varstvo okolja in so v veljavi od septembra 2004, glej spletno stran: http://www.energystar.gov/index.cfm?c=computers.pr_crit_computers

⁽²⁾ Advanced configuration and power interface.

⁽³⁾ Kakor je opredeljeno za zaslone v Energy Star, različica 4, glej spletno stran: http://www.energystar.gov/index.cfm?c=computers.pr_crit_computers

⁽⁴⁾ Kakor je opredeljeno za zaslone v Energy Star, različica 4, glej spletno stran: http://www.energystar.gov/index.cfm?c=computers.pr_crit_computers

(d) Monitorji ne presegajo zahtev iz različice 4 programa Energy Star za Tier 2 glede največje porabe električne energije v aktivnem stanju. Monitorji so v skladu z ustrežno enačbo, podano spodaj:

(i) če je $X < 1$, potem je $Y = 23$

(ii) če je $X \geq 1$, potem je $Y = 28X$

(pri tem je X število milijonov slikovnih pik in Y poraba energije v vatih)

Vlagatelj pristojnemu organu zagotovi poročilo, ki potrjuje, da je raven porabe energije pri izklopu, mirovanju in aktivnem delovanju izmerjena z uporabo postopka iz programskih zahtev za računalniške monitorje v okviru programa Energy Star (Različica 4.0). Poročilo navaja izmerjeno porabo energije v vseh treh načinih.

2. Podaljšanje življenjske dobe

(a) Računalnik je oblikovan tako, da je pomnilnik zlahka dostopen in ga je mogoče zamenjati.

(b) Računalnik je oblikovan tako, da je mogoče zamenjati trdi disk ter CD pogon in/ali DVD pogon, če sta na voljo.

(c) Računalnik je oblikovan tako, da so grafične kartice zlahka dostopne in jih je mogoče zamenjati.

Vlagatelj pristojnemu organu predloži izjavo o skladnosti proizvoda s temi zahtevami.

3. Vsebnost živega srebra v monitorju prikazovalnika na tekoče kristale (LCD)

Osvetlitev ozadja monitorja LCD v povprečju ne vsebuje več kot 3 mg živega srebra na žarnico.

Vlagatelj pristojnemu organu predloži izjavo o skladnosti proizvoda s temi zahtevami.

4. Hrup

„Deklarirana A-vrednotena raven zvočne moči“ (glede na lpW) systemske enote osebnega računalnika v skladu z odstavkom 3.2.5 ISO 9296 ne presega:

— 4,0 B(A) v nedejavnem stanju [enako 40 dB(A)]

— 4,5 B(A) pri dostopu do pogona trdega diska [enako 45 dB(A)].

Vlagatelj pristojnemu organu zagotovi poročilo, ki ga je pripravil neodvisen testni laboratorij, akreditiran pri ISO 17025, in ki potrjuje, da so ravni emisij hrupa izmerjene v skladu z ISO 7779 in prijavljene v skladu z ISO 9296. Poročilo navaja izmerjene ravni emisij hrupa, tako v nedejavnem stanju kot pri dostopu do pogona trdega diska, in jih navede v skladu z odstavkom 3.2.5 ISO 9296.

5. Elektromagnetne emisije

Monitor osebnega računalnika izpolnjuje zahteve, določene v EN 50279, kategorija A.

Vlagatelj pristojnemu organu zagotovi poročilo, ki kaže, da so emisije monitorja skladne z zahtevo.

6. Vrnitev, recikliranje in nevarne snovi

Proizvajalec nudi brezplačno možnost vrnitve za obnovo ali recikliranje proizvoda in za zamenjavo katerega koli sestavnega dela, razen za dele, ki jih kontaminira uporabnik (npr. pri medicinski ali jedrski uporabi). Poleg tega proizvod izpolnjuje naslednja merila:

- (a) ena sama usposobljena oseba lahko razstavi računalnik;
- (b) proizvajalec preveri razstavitev proizvoda in zagotovi poročilo o razstavitvi, ki je na zahtevo na razpolago tretjim strankam. Med drugim poročilo potrdi, da:
  - povezav ni težko najti in so zlahka dostopne,
  - so povezave čim bolj standardizirane,
  - so povezave dostopne s splošno razpoložljivim orodjem,
  - je žarnice za osvetlitev ozadja monitorjev LCD mogoče enostavno odstraniti;
- (c) nevarne materiale je mogoče ločiti;
- (d) 90 % (po teži) plastičnih in kovinskih materialov v ohišju in šasiji je tehnično mogoče reciklirati;
- (e) če so potrebne označbe, jih je mogoče enostavno odstraniti ali pa so del celote;
- (f) plastični deli:
  - nimajo namerno dodanega svinca ali kadmija,
  - so iz enega polimera ali iz kompatibilnih polimerov, razen vrhnje plasti, ki sestoji iz največ dveh vrst polimerov, ki so ločljivi in nepremazani, na primer z barvo,
  - ne vsebujejo kovinskih vložkov, ki jih ena oseba z uporabo preprostega orodja ne more ločiti;
- (g) plastični deli ne vsebujejo zaviralcev gorenja iz polibromiranih bifeniлов (PBB) ali polibromiranih difeniletrov (PBDE) iz člena 4 Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2002/95/ES ⁽⁵⁾. Ta zahteva upošteva poznejše prilagoditve in spremembe navedene Direktive glede uporabe Deca-BDE.

Plastični deli ne vsebujejo zaviralcev gorenja iz kloroparafina z dolžino verige 10-17 ogljikovih atomov in vsebnostjo klora večjo od 50 % po teži (številka CAS 85535-84-8).

Vlagatelj pristojnemu organu predloži izjavo o skladnosti s to zahtevo.

- (h) plastični deli, težji od 25 gramov, ne vsebujejo zaviralcev gorenja ali pripravkov, ki jim je v času vloge za pridobitev znaka za okolje dodeljen kateri od naslednjih opozorilnih stavkov:

Nevarno za zdravje:

R45 (lahko povzroči raka)

R46 (lahko povzroči dedno genetsko okvaro)

⁽⁵⁾ UL L 37, 13.2.2003, str. 19.

R60 (lahko zmanjša plodnost)

R61 (lahko škodi nerojenemu otroku)

Nevarno za okolje:

R50 (zelo strupen za vodne organizme)

R50/R53 (zelo strupen za vodne organizme, lahko dolgoročno škodljivo vpliva na vodno okolje)

R51/R53 (strupeno za vodne organizme, lahko dolgoročno škodljivo vpliva na vodno okolje),

kakor je opredeljeno v Direktivi Sveta 67/548/EGS ⁽⁶⁾;

- (i) plastični deli imajo stalno oznako za identifikacijo materiala v skladu z ISO 11469: 2000. Iz tega merila so izključeni ekstrudirani plastični materiali in svetlobni vodniki za osvetlitev ploščatih prikazovalnikov;
- (j) baterije ne vsebujejo več kot 0,0001 % živega srebra, 0,001 % kadmija ali 0,01 % svınca po teži baterije.

Vlagatelj predloži izjavo o skladnosti proizvoda s temi zahtevami in pristojnemu organu, ki ocenjuje vlogo, zagotovi kopijo poročila o razstavitvi.

Ob upoštevanju merila 6(h), morebitnim zaviralcem gorenja, ki se uporabljajo, ni dodeljen noben od zgornjih opozorilnih stavkov niti niso naštet v Prilogi 1 k Direktivi 67/548/EGS ali njenih poznejših spremembah v zvezi z razvrščanjem, embalažo in označevanjem nevarnih snovi. Ta zahteva ne velja za zaviralce gorenja, ki ob uporabi tako spremenijo svoje kemijske lastnosti, da razvrstitev pod katerega od zgoraj naštetih stavkov R ni več upravičena, in kadar ostane manj kot 0,1 % zaviralca gorenja na obdelanem delu v taki obliki kot pred uporabo. Zaviralci gorenja, ki se uporabijo v plastičnih delih, težjih od 25g, morajo biti podrobno opredeljeni v dokumentaciji vloge z navedbo njihovega imena in številke CAS.

7. Navodila za uporabo

Proizvod se prodaja z ustreznimi navodili za uporabnika, ki vsebujejo nasvete glede ustrezne okoljske uporabe, zlasti pa:

- (a) priporočila za uporabo funkcij upravljanja energije, vključno z informacijo, da onesposobitev teh funkcij lahko povzroči večjo porabo energije in tako poveča obratovalne stroške;
- (b) informacije, da je mogoče porabo energije iz omrežja zmanjšati na nič, če je računalnik odklopljen ali če je zidna vtičnica izključena;
- (c) informacije o razpoložljivosti rezervnih delov. Če potrošnik lahko nadgradi ali zamenja sestavne dele, se navedejo informacije o primernih postopkih;
- (d) informacije o tem, da je proizvod oblikovan tako, da omogoča primerno ponovno uporabo delov in recikliranje, in se ne sme zavreči;
- (e) nasvet o načinu, kako lahko potrošnik izkoristi proizvajalčevo ponudbo za vrnitev proizvoda;
- (f) informacije o tem, kako s pravilno uporabo kartic WLAN zmanjšati varnostno tveganje;

⁽⁶⁾ UL L 196, 16.8.1967, str. 1.

- (g) informacije, da je bil proizvodu podeljen znak Skupnosti za okolje s kratko razlago, kaj to pomeni, skupaj z navedbo, da je več informacij o znaku za okolje mogoče najti na spletni strani (<http://europa.eu.int/ecolabel>).

Vlagatelj predloži izjavo o skladnosti proizvoda s temi zahtevami in pristojnemu organu, ki ocenjuje vlogo, zagotovi izvod priročnika z navodili za uporabo.

8. Embalaža

Embalaža izpolnjuje naslednje zahteve:

- (a) Vse sestavine embalaže je z roko zlahka mogoče ločiti na posamezne materiale in tako olajšati recikliranje.
- (b) Kadar se uporabi kartonska embalaža, ta sestoji iz najmanj 80 % recikliranega materiala.

Ocenjevanje in preverjanje: Vlagatelj pristojnemu organu, ki podeljuje znak, predloži izjavo o skladnosti z zahtevo in kot del vloge predloži vzorec(-ce) embalaže.

9. Informacije, prikazane na znaku za okolje

Polje 2 znaka za okolje vsebuje naslednje besedilo:

- zmanjšana poraba energije,
- oblikovan tako, da omogoča recikliranje,
- znižana raven hrupa.

Vlagatelj pristojnemu organu predloži izjavo o skladnosti proizvoda s to zahtevo in zagotovi kopijo znaka za okolje, kot bo viden na embalaži in/ali proizvodu in/ali spremni dokumentaciji.

ODLOČBA KOMISIJE**z dne 23. marca 2005****o določitvi spremenjenih okoljskih meril za podelitev znaka Skupnosti za okolje detergentom za ročno pomivanje posode***(notificirano pod dokumentarno številko K(2005) 1026)***(Besedilo velja za EGP)**

(2005/342/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE —

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1980/2000 z dne 17. julija 2000 o spremenjenem sistemu Skupnosti za podeljevanje znaka za okolje ⁽¹⁾ in zlasti drugega pododstavka člena 6(1) Uredbe,

po posvetovanju z Odborom Evropske unije za znak za okolje,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Po Uredbi (ES) št. 1980/2000 se znak Skupnosti za okolje lahko podeli proizvodu z značilnostmi, ki mu omogočajo, da znatno prispeva k izboljšanju glede ključnih vidikov okolja.
- (2) Uredba (ES) št. 1980/2000 določa, da se posamezna merila za podelitev znaka za okolje, oblikovana na podlagi meril, ki jih pripravi Odbor Evropske unije za znak za okolje, določijo po skupinah proizvodov.
- (3) Uredba tudi določa, da se pregled meril znaka za okolje ter zahtev za ocenjevanje in preverjanje, ki se nanje nanašajo, izvede pravočasno, pred iztekom veljavnosti meril, določenih za zadevno skupino proizvodov.
- (4) Zaradi prilagoditve znanstvenemu in tržnemu napredku je primerno spremeniti okoljska merila, ki jih je uvedla Odločba Komisije 2001/607/ES z dne 19. julija 2001 o določitvi okoljskih meril za podelitev znaka Skupnosti za okolje detergentom za ročno pomivanje posode ⁽²⁾.

(5) Poleg tega je treba zaradi določitve, da so zajeti proizvodi, ki so namenjeni osebni in poklicni rabi, spremeniti opredelitev skupine proizvodov iz Uredbe.

(6) Zaradi jasnosti je treba Odločbo 2001/607/ES nadomestiti.

(7) Spremenjena okoljska merila veljajo štiri leta.

(8) Primerno je, da se vlagateljem, ki so za svoje proizvode dobili znak za okolje pred datumom uradnega obvestila o tej odločbi ali so za takšen znak zaprosili pred navedenim datumom, omogoči prehodno obdobje največ 12 mesecev, da bodo imeli dovolj časa za prilagoditev svojih proizvodov tako, da bodo ustrezali spremenjenim merilom in zahtevam.

(9) Ukrepi, predvideni s to odločbo, so v skladu z mnenjem odbora, ki je bil ustanovljen s členom 17 Uredbe (ES) št. 1980/2000 —

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Skupina proizvodov „detergenti za ročno pomivanje posode“ zajema:

„vse detergente, namenjene za ročno pomivanje posode, glinaste posode, pribora, loncev, ponev, kuhinjskih pripomočkov, itd.“

⁽¹⁾ UL L 237, 21.9.2000, str. 1.

⁽²⁾ UL L 214, 8.8.2001, str. 30.

Skupina proizvodov vključuje proizvode namenjene osebni in poklicni rabi.

Člen 2

Za podelitev znaka Skupnosti za okolje detergentom za ročno pomivanje posode na podlagi Uredbe (ES) št. 1980/2000 mora detergent spadati v skupino proizvodov „detergenti za ročno pomivanje posode“ in izpolnjevati okoljska merila, določena v Prilogi k tej Odločbi.

Člen 3

Okoljska merila za skupino proizvodov „detergenti za ročno pomivanje posode“ in s tem povezane zahteve za ocenjevanje in preverjanje veljajo do 31. decembra 2008.

Člen 4

Za upravne namene se skupini proizvodov „detergenti za ročno pomivanje posode“ dodeli kodna številka 019.

Člen 5

Odločba 2001/607/ES se razveljavi.

Člen 6

Znaki za okolje, podeljeni proizvodom iz skupine proizvodov „detergenti za ročno pomivanje posode“ pred datumom uradnega obvestila o tej odločbi, se lahko še naprej uporabljajo do 31. marca 2006.

Proizvodom, za katere so bili zahtevki za podelitev znaka za okolje za proizvode iz skupine proizvodov „detergenti za ročno pomivanje posode“ predloženi pred datumom uradnega obvestila o tej odločbi, se znak za okolje podela pod pogoji Odločbe 2001/607/ES. V takšnih primerih se znak za okolje lahko uporablja do 31. marca 2006.

Člen 7

Ta odločba je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 23. marca 2005

Za Komisijo
Stavros DIMAS
Član Komisije

PRILOGA

OKVIR

Za izpolnjevanje pogojev za podelitev znaka za okolje mora detergent za ročno pomivanje posode (v nadaljnjem besedilu „proizvod“) spadati v skupino proizvodov, kakor je opredeljena v členu 1, in mora izpolnjevati merila iz te priloge.

Cilji meril

Cilji teh meril so zlasti:

- zmanjšanje odvajanja strupenih snovi ali drugih onesnaževalcev v vodno okolje,
- zmanjšanje ali preprečevanje tveganj za zdravje ali okolje zaradi uporabe nevarnih snovi,
- zmanjšanje količine odpadne embalaže,
- obveščanje potrošnikov, ki naj omogoči učinkovito uporabo proizvoda in njegovo uporabo na način, ki bo zmanjšal vpliv na okolje.

Merila so postavljena na ravneh, ki spodbujajo označevanje detergentov za ročno pomivanje posode z majhnim vplivom na okolje.

Zahteve za ocenjevanje in preverjanje

Posebne zahteve za ocenjevanje in preverjanje so navedene v okviru vsakega merila.

Kadar je to primerno, se lahko poleg preskusnih metod, navedenih za vsako posamezno merilo, uporabijo tudi druge, če njihovo enakovrednost sprejme pristojni organ, ki ocenjuje vlogo.

Če preskusi niso navedeni ali so navedeni kot preskusi, ki se uporabljajo za preverjanje ali spremljanje, se morajo pristojni organi po potrebi opirati na deklaracije in dokumentacijo, ki jih zagotovi vlagatelj in/ali neodvisna preverjanja.

Kadar je to primerno, lahko pristojni organi zahtevajo predložitev dokazne dokumentacije in opravijo neodvisna preverjanja.

Če se od vlagatelja zahteva, da zagotovi deklaracije, dokumentacijo, analize, preskusna poročila ali druge dokaze za izpolnjevanje meril, se sklepa da lahko ti izvirajo od vlagatelja in/ali njegovega dobavitelja in/ali od njegovih dobaviteljev, itd., kakor je primerno.

Če so navedene sestavine, to vključuje snovi in pripravke.

V Dodatku I je nova spremenjena Podatkovna baza sestavin detergentov (seznam DID), različica s 30. junija 2004, ki vsebuje splošno uporabljane sestavine v formulacijah detergentov. Del A seznama DID se uporablja za pridobivanje podatkov za izračune CDV_{toks} in za ugotavljanje biorazgradljivosti površinsko aktivnih snovi.

Kadar je to primerno, lahko vlagatelj uporabi naknadne revizije Podatkovne baze sestavin detergentov, ko so ti na voljo.

Za sestavine, ki niso vključene v del A seznama DID, lahko vlagatelj uporabi postopek, opisan v delu B Dodatka I, na lastno odgovornost.

Za sestavine, ki niso navedene na seznamu DID, lahko vlagatelj za zagotovitev potrebne dokumentacije o anaerobni razgradljivosti uporabi pristop, ki je opisan v Dodatku II.

Pristojnim organom se priporoča, da pri ocenjevanju vlog in spremljanju usklajenosti z merili iz te priloge upoštevajo uvedene priznane sisteme okoljskega ravnanja, kot sta EMAS ali ISO 14001 (Opomba: izvedba takih sistemov ravnanja ni obvezna).

OKOLJSKA MERILA

1. Strupenost za vodne organizme

Strupenost pri kritični volumski razredčitvi (CDV_{toks}) se izračuna za vsako sestavino (s) z uporabo naslednje enačbe:

$$CDV_{toks}(\text{sestavina } s) = \frac{\text{masa}(s) \times LF(s)}{LTE \text{ kronični}(s)} \times 1000$$

pri čemer je masa(s) masa sestavine (v gramih) na priporočeni odmerek za 1 l vode za pomivanje posode, LF(s) je obremenitveni faktor in LTE(s) koncentracija sestavine, ki ima dolgoročni toksični učinek (v miligramih/liter).

Vrednosti parametrov LF in LTE morajo biti take, kot jih navaja Podatkovna baza sestavin detergentov del A (seznam DID del A) (Priloga I). Če obravnavana sestavina ni vključena v seznam DID del A, vlagatelj oceni njene vrednosti v skladu s pristopom, opisanim v seznamu DID del B (Dodatek I). S seštevkom CDV_{toks} za vsako od sestavin dobimo CDV_{toks} za proizvod.

CDV_{toks} priporočenega odmerka za 1 liter vode za pomivanje posode ne sme presežati 4 200 l.

Ocenjevanje in preverjanje: Pristojnemu organu se zagotovi točna formulacija proizvoda, skupaj s podrobnostmi izračunov CDV_{toks} , ki potrjujejo usklajenost s tem merilom.

2. Biorazgradljivost površinsko aktivnih snovi

(a) Lahka biorazgradljivost (aerobna)

Vsaka površinska snov, uporabljena v proizvodni, mora biti lahko biorazgradljiva.

Ocenjevanje in preverjanje: pristojnemu organu se zagotovita točna formulacija proizvoda in opis funkcije vsake sestavine. Seznam DID del A (Dodatek I) navaja, ali je specifična površinsko aktivna snov aerobno biorazgradljiva ali ne (površinsko aktivne snovi, pri katerih je v stolpcu za aerobno biorazgradljivost vnesen „R“, so lahko biorazgradljive). Za površinsko aktivne snovi, ki niso uvrščene na seznam DID del A, se uporabijo ustrezni podatki iz literature, iz drugih virov ali pa ustreznih rezultatov preskusov, po katerih so te snovi aerobno biorazgradljive. Preskusi lahke biorazgradljivosti ustrezajo tistim iz Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 648/2004 z dne 31. marca 2004 o detergentih⁽¹⁾. Površinsko aktivne snovi se štejejo za lahko razgradljive, če znaša odstotek biorazgradljivosti (mineralizacija), merjena v skladu z enim izmed petih preskusov, navedenih v nadaljevanju, najmanj 60 % v 28 dneh: analiza anorganskega ogljika v hermetično zaprtih posodah (CO_2 headspace test) (vzorčenje iz parne faze) (OECD 310), prilagojeni Sturmov preskus sproščanja ogljikovega dioksida (CO_2) (OECD 301B; Direktiva 67/548/EGS Priloga V.C.4-C), preskus zaprte steklenice (OECD 301D; Direktiva 67/548/EGS Priloga V.C.4-E), manometrična respirometrija (OECD 301F; Direktiva 67/548/EGS Priloga V.C.4-D), ali preskus MITI (I) (OECD 301C; Direktiva 67/548/EGS Priloga V.C.4-F), ali njim enakovredni preskusi po ISO. Glede na fizikalne značilnosti površinsko aktivne snovi, se za potrditev lahke biorazgradljivosti, če znaša odstotek biorazgradljivosti najmanj 70 % v 28 dneh, uporabi eden izmed naslednjih preskusov: upadanje raztopljenega organskega ogljika (DOC) (OECD 301A; Direktiva 67/548/EGS Priloga V.C.4-A) ali prilagojeni izločilni preskus OECD — upadanje DOC (OECD 301E; Direktiva 67/548/EGS Priloga V.C.4-B), ali njim enakovredni preskusi po ISO. Uporabnost preskusnih metod, utemeljenih z merjenji raztopljenega ogljika, je treba ustrezno upravičiti, ker lahko te metode privedejo do rezultatov o odstranitvi in ne o biorazgradljivosti. Predhodna prilagoditev se ne uporablja v preskusih za aerobno lahko biorazgradljivost. Načelo desetdnevnega okna se ne uporablja.

(b) Anaerobna biorazgradljivost

Vsaka površinsko aktivna snov, uporabljena v proizvodni, mora biti biorazgradljiva v anaerobnih pogojih.

Ocenjevanje in preverjanje: pristojnemu organu se zagotovita točna formulacija proizvoda in opis funkcije vsake sestavine. Seznam DID del A (Dodatek I) navaja, ali je specifična površinsko aktivna snov anaerobno biorazgradljiva ali ne (površinsko aktivne snovi, pri katerih je v stolpcu za anaerobno biološko razgradljivost vnesen „Y“, so biorazgradljive v anaerobnih pogojih). Za površinsko aktivne snovi, ki niso uvrščene na seznam DID del A, se

⁽¹⁾ UL L 104, 8.4.2004, str. 1.

uporabijo ustrezni podatki iz literature, iz drugih virov ali pa ustreznih rezultatov preskusov, po katerih so te snovi anaerobno biorazgradljive. Referenčni preskus za anaerobno razgradljivost je OECD 311, ISO 11734, ECETOC št. 28 (junij 1988) ali enakovredna preskusna metoda, pri kateri se zahteva najmanj 60 % končne razgradljivosti v anaerobnih pogojih. Za dokazovanje, da je bila dosežena 60-odstotna končna razgradljivost v anaerobnem okolju, se lahko uporabijo tudi preskusne metode, ki posnemajo pogoje v zadevnem anaerobnem okolju (glej Dodatek II).

3. Nevarne ali strupene snovi ali pripravki

- (a) Naslednje sestavine ne smejo biti vključene v proizvod, niti kot del formulacije niti kot del katerega koli pripravka, vključenega v formulacijo:

- alkilfenoletoksilati (APEO) in njihovi derivati
- EDTA (etilendiamintetra očetna kislina) in njene soli
- NTA (nitrilotriacetat)
- nitromošusi in policiklične mošusove spojine, vključno z npr.:
  - mošusov ksilen: 5-terc-butil-2,4,6-trinitro-m-ksilen
  - ambretni mošus: 4-terc-butil-3-metoksi-2,6-dinitrotoluen
  - mosken: 1,1,3,3,5-pentametil-4,6-dinitroindan
  - tibetinski mošus: 1-terc-butil-3,4,5-trimetil-2,6-dinitrobenzen
  - mošus ketona: 4'-terc-butil-2',6'-dimetil-3',5'-dinitroacetafenon
  - HHCB (1,3,4,6,7,8-heksahidro-4,6,6,7,8,8-heksametilciklopenta(g)-2-benzopiran)
  - AHTN (6-acetil-1,1,2,4,4,7-heksametiltetralin)

Ocenjevanje in preverjanje: vlagatelj zagotovi deklaracijo, po potrebi podprto z deklaracijami proizvajalcev, da navedene snovi niso vključene v proizvod.

- (b) Kvartarne amonijeve soli, ki niso lahko biorazgradljive, se ne uporabljajo niti kot del formulacije niti kot del katerega koli pripravka, vključenega v formulacijo.

Ocenjevanje in preverjanje: vlagatelj zagotovi dokumentacijo o biorazgradljivosti katere koli uporabljene kvartarne amonijeve soli.

- (c) V proizvod ne sme biti vključena nobena sestavina (snov ali pripravek), ki ji je bil dodeljen kateri izmed naslednjih opozorilnih stavkov ali kombinacija katerih izmed njih, v skladu z Direktivo Sveta 67/548/EGS ⁽²⁾ z dne 27. junija 1967 o približevanju zakonov in drugih predpisov v zvezi z razvrščanjem, pakiranjem in označevanjem nevarnih snovi in njenimi spremembami ali Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 1999/45/ES ⁽³⁾ z dne 31. maja 1999 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi z razvrščanjem, pakiranjem in označevanjem nevarnih pripravkov in njenimi spremembami:

R40 (omejeno dokazan rakotvorni učinek),

R45 (lahko povzroči raka),

R46 (lahko povzroči dedne genetske okvare),

⁽²⁾ UL 196, 16.8.1967, str. 1.

⁽³⁾ UL L 200, 30.7.1999, str. 1.

- R49 (pri vdihavanju lahko povzroči raka),
- R68 (možna nevarnost trajnih okvar zdravja),
- R50-53 (zelo strupeno za vodne organizme: povzroči lahko dolgotrajne škodljive učinke v vodnem okolju),
- R51-53 (strupeno za vodne organizme: povzroči lahko dolgotrajne škodljive učinke v vodnem okolju),
- R59 (nevarno za ozonski plašč),
- R60 (lahko škoduje plodnosti),
- R61 (lahko škoduje nerojenemu otroku),
- R62 (možna nevarnost oslabitve plodnosti),
- R63 (možna nevarnost škodovanja nerojenemu otroku),
- R64 (lahko škoduje zdravju dojenčka preko materinega mleka).

Za biocide, bodisi kot del formulacije ali del katerega koli pripravka, vključenega v formulacijo, so predpisane posebne zahteve (glej merilo za biocide spodaj).

Zgornje zahteve veljajo za vsako sestavino (snov ali pripravek), ki presega 0,01 % mase končnega proizvoda. Navedeno vključuje tudi vsako sestavino katerega koli pripravka, uporabljenega v formulaciji, ki presega 0,01 % mase končnega proizvoda.

Ocenjevanje in preverjanje: zagotovijo se kopije varnostnih listov za vse sestavine (snovi ali pripravke). Vlagatelj zagotovi deklaracijo proizvajalca sestavin o usklajenosti s tem merilom.

4. Biocidi

- (a) Proizvod lahko vključuje le biocide za konzerviranje proizvoda in samo v ustreznem odmerku za ta namen. To ne velja za površinsko aktivne snovi, ki lahko imajo tudi biocidne lastnosti.

Ocenjevanje in preverjanje: zagotovijo se kopije varnostnih listov vseh dodanih konzervansov z informacijami o njihovem natančnem odmerku v končnem proizvodu. Proizvajalec ali dobavitelj konzervansov zagotovi informacije o odmerku, potrebnem za konzerviranje proizvoda.

- (b) Na embalaži je prepovedano navajanje trditve ali domnev ali kakršnih koli drugačnih sporočil, da proizvod deluje protimikrobno.

Ocenjevanje in preverjanje: pristojnemu organu se zagotovijo besedila in osnutki besedila, ki se uporabljajo na vsaki vrsti embalaže in/ali vzorcu različnih vrst embalaže.

- (c) Biocidi, ki se kot del formulacije ali katerega koli pripravka, vključenega v formulacijo, uporabljajo za konzerviranje proizvoda in jim je dodeljen opozorilni stavek R50-53 ali R51-53, v skladu z Direktivo 67/548/EGS⁽⁴⁾ in njenimi spremembami ali Direktivo 1999/45/ES, so dovoljeni, vendar le, če niso pogojno bioakumulativni. V tem smislu se biocid šteje kot pogojno bioakumulativen, če je $\log P_{ov} \geq 3,0$ (razen, če je s poskusom opredeljeni biokoncentracijski faktor BKF ≤ 100).

⁽⁴⁾ UL L 262, 27.9.1976, str. 169.

Koncentracija biocidov v končnem proizvodu ne sme preseči največje dovoljene koncentracije iz Direktive Sveta 76/768/EGS z dne 27. julija 1976 o približevanju zakonodaj držav članic v zvezi s kozmetičnimi izdelki in njenih naknadnih sprememb.

Ocenjevanje in preverjanje: zagotovijo se kopije varnostnih listov za vse biocide, skupaj z dokumentacijo o koncentracijah biocidov v končnem proizvodu.

5. Barve ali barvila

Vse barve ali barvila, ki se uporabljajo v proizvodu, morajo biti dovoljene z Direktivo 76/768/EGS⁽⁴⁾ in njenimi naknadnimi spremembami ali z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 94/36/ES z dne 30. junija 1994 o barvilih za uporabo v živilih⁽⁵⁾ in njenimi naknadnimi spremembami ali pa nimajo okoljskih značilnosti, iz katerih bi izhajala dodelitev opozorilnega stavka R50-53 ali R51-53, v skladu z Direktivo 67/548/EGS⁽⁶⁾ in njenimi spremembami.

Ocenjevanje in preverjanje: pristojnemu organu se zagotovi deklaracija o usklajenosti s tem merilom, skupaj s popolnim seznamom vseh uporabljenih barv in barvil.

6. Dišave

- (a) Proizvod ne sme vsebovati parfumov z nitromošusom ali policikličnimi mošusi (kakor opredeljuje merilo 3a).
- (b) Vse sestavine, dodane proizvodu kot dišave, morajo biti izdelane in/ali obravnavane v skladu s kodeksom ravnanja Mednarodnega združenja za dišave.
- (c) Dišave se ne uporabljajo pri detergentih za ročno pomivanje posode namenjenih poklicni rabi.

Ocenjevanje in preverjanje: pristojnemu organu se zagotovi deklaracija o usklajenosti z vsakim delom tega merila.

7. Snovi, ki povzročajo preobčutljivost

Proizvodu ne sme biti dodeljen opozorilni stavek R42 (vdihavanje lahko povzroči preobčutljivost) in/ali R43 (stik s kožo lahko povzroči preobčutljivost), v skladu z Direktivo 1999/45/ES in njenimi spremembami.

Koncentracija katere koli snovi ali sestavine, ki ji je dodeljen opozorilni stavek R42 (vdihavanje lahko povzroči preobčutljivost) in/ali R43 (stik s kožo lahko povzroči preobčutljivost), v skladu z Direktivo 67/548/EGS in njenimi spremembami ali Direktivo 1999/45/ES in njenimi spremembami, ne sme preseči 0,1 % mase končnega proizvoda.

Ocenjevanje in preverjanje: pristojnemu organu se zagotovijo natančne koncentracije vseh sestavin, razvrščenih kot R42 in/ali R43, skupaj s kopijami varnostnih listov.

8. Škodljive ali korozivne lastnosti

Proizvod ne sme biti opredeljen kot „zdravju škodljiv“ (Xn) ali „jedek“ (C) skladno z Direktivo 1999/45/ES.

Ocenjevanje in preverjanje: pristojnemu organu se zagotovijo natančne koncentracije vseh snovi v proizvodu, bodisi kot del formulacije ali del katerega koli pripravka, vključenega v formulacijo, razvrščenih kot „zdravju škodljivo“ (Xn) ali „jedko“ (C), skupaj s kopijami varnostnih listov.

9. Zahteve za embalažo

- (a) Primarna embalaža, razen pokrovčka, mora imeti volumetrični koeficient embalaže (VKE) manjši ali enak 1,9. To merilo se ne uporablja, če je primarna embalaža iz 50 % ali več recikliranega materiala.

⁽⁵⁾ UL L 237, 10.9.1994, str. 13.

VKE je enak količniku volumna najmanjšega kvadra (pravokotni paralelepiped), ki lahko vsebuje embalažo, in volumna proizvoda v embalaži.

- (b) Če je primarna embalaža iz recikliranega materiala, mora biti vsaka navedba v zvezi s tem na embalaži skladna s standardom ISO 14021 „Okoljske označbe in deklaracije — Okoljsko samodeklariranje“ (Okoljsko označevanje II. vrste).
- (c) Deli primarne embalaže se morajo brez težav ločiti v dele iz enega materiala.
- (d) Plastika, uporabljena za glavno embalažo, se označi v skladu z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 94/62/ES z dne 20. decembra 1994 o embalaži in odpadni embalaži ⁽⁶⁾ ali v skladu z DIN 6120, dela 1 in 2 v zvezi z DIN 7728, del 1.

Ocenjevanje in preverjanje: pristojnemu organu se zagotovijo podatki o embalaži in/ali po potrebi vzorec, skupaj z deklaracijo o usklajenosti z vsakim delom tega merila.

PRIMERNOST ZA UPORABO

10. Primernost za uporabo

Proizvod mora biti primeren za uporabo in ustrezati potrebam potrošnikov.

Sposobnost čiščenja mora biti enaka ali boljša od sposobnosti na trgu vodilnega ali generičnega referenčnega proizvoda (glej Dodatek III), ki ga je odobril pristojni organ, in boljša od čiste vode.

Zmogljivost čiščenja mora biti enaka ali boljša od zmogljivosti na trgu vodilnega ali generičnega referenčnega proizvoda, ki ga je odobril pristojni organ.

Ocenjevanje in preverjanje: sposobnost in zmogljivost čiščenja je treba preskusiti s sredstvi ustreznega in opravičljivega laboratorijskega preskusa, izvedenega znotraj podrobno določenih parametrov, navedenih v Dodatku III.

INFORMACIJE ZA POTROŠNIKE

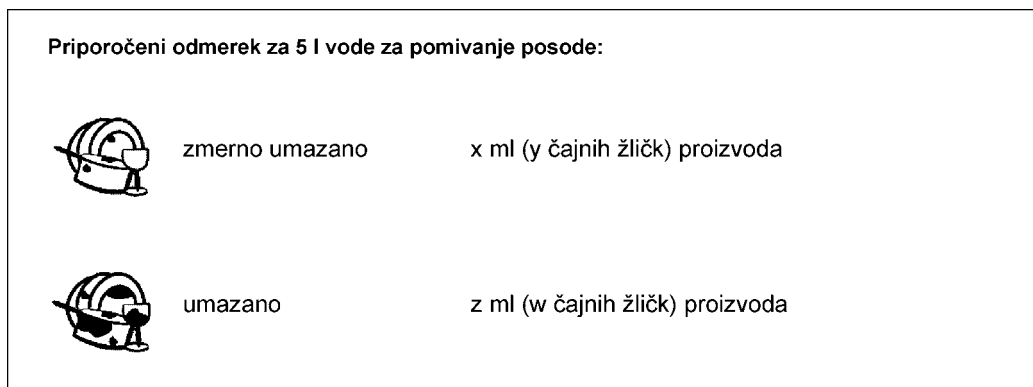
11. Navodila za uporabo

Proizvod mora imeti na embalaži naslednje informacije:

- (a) „Za najbolj učinkovito pomivanje posode in zaradi varčevanja z vodo in energijo ter varovanja okolja ne uporabljajte tekoče vode, ampak posodo potopite v vodo in uporabite priporočeni odmerki. Pomivanje je najbolj učinkovito brez velikega nastajanja pene“ (ali enakovredno besedilo).

⁽⁶⁾ UL L 365, 31.12.1994, str. 10.

- (b) Na embalažo se natisnejo spodnji piktogram in informacije v primerni velikosti in z jasnim ozadjem. Uporaba piktogramov ni obvezna.

vlagatelj in/ali proizvajalec mora opredeliti x, y, z in w.

Mera, uporabljena na zgornjem piktogramu, je v mililitrih. Druga znana mera, kot so čajne žličke, se dodatno navedejo v oklepajih (kot na zgornjem piktogramu). Če pa ima embalaža učinkovit in pripraven sistem odmerjanja, ki lahko zagotovi enako zanesljiv odmerek, se lahko uporabi drugačna mera (npr. pokrovček, brizgljaj ali drugo).

- (c) Navedba približnega števila pomivanj, ki jih potrošnik lahko opravi z eno steklenico proizvoda, je priporočljiva, vendar ni obvezna.

Izračuna se z deljenjem prostornine proizvoda z odmerkom, potrebnim za 5 l vode za pomivanje umazane posode (kot navaja zgornji piktogram).

- (d) Uporablja se Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 648/2004 z dne 31. marca 2004 o detergentih 6.
- (e) „Za dodatne informacije obiščite spletno stran o znaku za okolje EU: <http://europa.eu.int/ecolabel>“ (ali enakovredno besedilo).

Ocenjevanje in preverjanje: pristojnemu organu se zagotovi vzorec embalaže proizvoda, vključno z etiketo, in deklaracija o usklajenosti z vsakim delom tega merila.

12. Informacije, prikazane na znaku za okolje

Polje 2 znaka za okolje mora vsebovati naslednje besedilo:

- zmanjšan vpliv na vodne organizme
- zmanjšana količina nevarnih snovi
- jasna navodila za odmerjanje

Dodatek I

SEZNAM DID

Za sestavine, vključene v del A seznama DID, morajo biti vrednosti strupenosti in razgradljivosti na seznamu uporabljene za ugotovitev izpolnjevanja okoljskih meril.

Za sestavine, ki niso vključene v del A seznama DID, se postopek, opisan v delu B, uporabi za ugotavljanje vrednosti strupenosti in razgradljivosti.

Podatkovna baza sestavin detergentov

različica 30. 6. 2004

Del A - Seznam sestavin.

Št. DID	Ime sestavine	Akutna strupenost			Kronična strupenost			Razgradljivost		
		LC50/EC50	VF(akutni)	LTE(akutni)	NOEC (*)	VF (kronični) (*)	LTE (kronični)	LF	Aerobna	Anaerobna
	Anionske površinsko aktivne snovi									
1	Linearni alkilbenzenski sulfonati 11,5 - 11,8 (LAS)	4,1	1 000	0,0041	0,69	10	0,069	0,05	R	N
2	LAS (C 10-13 alkil) trietanolaminska sol	4,2	1 000	0,0042	3,4	100	0,034	0,05	R	O
3	C 14/17 alkil sulfonat	6,7	5 000	0,00134	0,44	10	0,044	0,05	R	N
4	C 8/10 alkil sulfat	132	5 000	0,0264			0,0264	0,05	R	Y
5	C 12/14 alkil sulfat (AS)	2,8	1 000	0,0028	2	100	0,02	0,05	R	Y
6	C 12/18 alkil sulfat (AS) (#)			0,0149			0,027	0,05	R	Y
7	C 16/18 maščobni alkoholni sulfat (FAS)	27	1 000	0,027	1,7	50	0,034	0,05	R	Y
8	C 12/15 A 1-3 EO sulfat	4,6	1 000	0,0046	0,1	10	0,01	0,05	R	Y
9	C 16/18 A 3-4 EO sulfat	0,57	10 000	0,000057			0,000057	0,05	R	Y
10	Dialkilsulfosukcinat	15,7	1 000	0,0157			0,0157	0,5	I	N
11	C 12/14 sulfomaščobnokislinski metilester	9	10 000	0,0009	0,23	50	0,0046	0,05	R	N

Št. DID	Ime sestavine	Akutna strupenost			Kronična strupenost			Razgradljivost		
		LC50/EC50	VF(akutni)	LTE(akutni)	NOEC (*)	VF (kronični) (*)	LTE (kronični)	LF	Aerobna	Anaerobna
12	C 16/18 sulfomaščobnokislinski metilester	0,51	5 000	0,000102	0,2	50	0,004	0,05	R	N
13	C 14/16 alfa olefin sulfonat	3,3	10 000	0,00033			0,00033	0,05	R	N
14	C 14/18 alfa olefin sulfonat	0,5	5 000	0,0001			0,0001	0,05	R	N
15	Mila C>12-22	22	1 000	0,022	10	100	0,1	0,05	R	Y
16	Lavroilsarkozinat	56	10 000	0,0056			0,0056	0,05	R	Y
17	C 9/11 2-10 EO karboksimetilirana, natrijeva sol ali kislina	100	10 000	0,01			0,01	0,05	R	O
18	C 12/18 2-10 EO karboksimetilirana, natrijeva sol ali kislina	8,8	1 000	0,0088	5	100	0,05	0,05	R	O
19	C 12/18 alkilfosfatni estri	38	1 000	0,038			0,038	0,05	R	N
	Neionske površinsko aktivne snovi									
20	C 8 A 1-5 EO	7,8	1 000	0,0078			0,0078	0,05	R	Y
21	C 9/11 A, >3-6 EO pretežno linearen	5,6	1 000	0,0056			0,0056	0,05	R	Y
22	C 9/11 A, >6-10 EO pretežno linearen	5	1 000	0,005			0,005	0,05	R	Y
23	C 9/11 A, 5-11 EO razvejan	1	1 000	0,001			0,001	0,05	R	O
24	C 10 A, 5-11 EO razvejan (trimer-propen-okso-alkohol)	1	1 000	0,001			0,001	0,05	R	Y
25	C 12/15 A, 2-6 EO pretežno linearen	0,43	1 000	0,00043	0,18	50	0,0036	0,05	R	Y
26	C 12/14 5-8 EO 1 t-BuO (sklenjen)	0,23	1 000	0,00023	0,18	100	0,0018	0,05	R	O
27	C 12/15 A, 3-12 EO razvejan	1	1 000	0,001	3,2	100	0,032	0,05	R	O
28	C 12/15 (srednja vrednost C<14) A, >6-9 EO	0,63	1 000	0,00063	0,24	10	0,024	0,05	R	Y
29	C 12/15 (srednja vrednost C>14) A, >6-9 EO	0,4	1 000	0,0004	0,17	10	0,017	0,05	R	Y

Št. DID	Ime sestavine	Akutna strupenost			Kronična strupenost			Razgradljivost		
		LC50/EC50	VF(akutni)	LTE(akutni)	NOEC (*)	VF (kronični) (*)	LTE (kronični)	LF	Aerobna	Anaerobna
30	C 12/15 A, >9-12 EO	1,1	1 000	0,0011			0,017	0,05	R	Y
31	C 12/15 A >12-20 EO	0,7	1 000	0,0007			0,0007	0,05	R	O
32	C 12/15 A >20-30 EO	13	1 000	0,013	10	100	0,1	0,05	R	O
33	C 12/15 A, >30 EO	130	1 000	0,13			0,13	0,5	I	O
34	C 12/18 A, 0-3 EO	0,3	1 000	0,0003			0,0003	0,05	R	Y
35	C 12/18 A, 5-10 EO	1	1 000	0,001	0,35	100	0,0035	0,05	R	O
36	C 12/18 A, >10-20 EO	1	1 000	0,001			0,0035	0,05	R	O
37	C 16/18 A, 2-8 EO	3,2	1 000	0,0032	0,4	100	0,004	0,05	R	Y
38	C 16/18 A, >9-18 EO	0,72	1 000	0,00072	0,32	10	0,032	0,05	R	Y
39	C 16/18 A, 20-30 EO	4,1	1 000	0,0041			0,0041	0,05	R	Y
40	C 16/18 A, >30 EO	30	1 000	0,03			0,03	0,5	I	Y
41	C 12-15 A 2-6 EO 2-6 PO	0,78	1 000	0,00078	0,36	100	0,0036	0,05	R	O
42	C 10-16 A 0-3 PO 6-7 EO	3,2	5 000	0,00064	1	100	0,01	0,05	R	O
43	Glicerin (1-5 EO) kokoat	16	1 000	0,016	6,3	100	0,063	0,05	R	Y
44	Glicerin (6-17 EO) kokoat	100	1 000	0,1			0,1	0,05	R	Y
45	C 12/14 glukozni amid	13	1 000	0,013	4,3	50	0,086	0,05	R	Y
46	C 16/18 glukozni amid	1	1 000	0,001	0,33	50	0,0066	0,05	R	Y
47	C 8/10 alkil poliglukozid	28	1 000	0,028	5,7	100	0,057	0,05	R	Y
48	C8/12 alkil poliglukozid, razvejan	480	1 000	0,48	100	100	1	0,05	R	N
49	C 8/16 ali C12-14 alkil poliglukozid	5,3	1 000	0,0053	1	10	0,1	0,05	R	Y
50	Monoetanolamid kokosovih maščobnih kislin	9,5	1 000	0,0095	1	100	0,01	0,05	R	Y

Št. DID	Ime sestavine	Akutna strupenost			Kronična strupenost			Razgradljivost		
		LC50/EC50	VF(akutni)	LTE(akutni)	NOEC (*)	VF (kronični) (*)	LTE (kronični)	LF	Aerobna	Anaerobna
51	Monoetanolamid kokosovih maščobnih kislin 4-5 EO	17	10 000	0,0017			0,0017	0,05	R	Y
52	Dietanolamid kokosovih maščobnih kislin	2	1 000	0,002	0,3	100	0,003	0,05	R	O
53	PEG-4 amid oljne ogrščice	7	5 000	0,0014			0,0014	0,05	R	Y
	Amfoterne površinsko aktivne snovi									
60	C 12/15 alkildimetilbetain	1,7	1 000	0,0017	0,1	100	0,001	0,05	R	O
61	Alkil C 12/18 amidopropilbetain	1,8	1 000	0,0018	0,09	100	0,0009	0,05	R	Y
62	C 12/18 alkilamin oksid	0,3	1 000	0,0003			0,0003	0,05	R	Y
	Kationske površinsko aktivne snovi									
70	Alkiltrimetil amonijeve soli	0,1	1 000	0,0001	0,046	100	0,00046	0,5	I	O
71	Alkilester amonijeve soli	2,9	1 000	0,0029	1	10	0,1	0,05	R	Y
	Konzervansi									
80	1,2-Benzizotiazol-3-on	0,15	1 000	0,00015			0,00015	0,5	I	N
81	Benzilni alkohol	360	1 000	0,36			0,36	0,05	R	Y
82	5-bromo-5-nitro-1,3-dioksan	0,4	5 000	0,00008			0,00008	1	P	O
83	2-bromo-2-nitropropan-1,3-diol	0,78	1 000	0,00078	0,2	100	0,002	0,5	I	O
84	Kloroacetamid	55,6	10 000	0,00556			0,00556	1	O	O
85	Diazolinidilsečnina	35	5 000	0,007			0,007	1	P	O
86	Formaldehid	2	1 000	0,002			0,002	0,05	R	O
87	Glutaraldehid	0,31	1 000	0,00031			0,00031	0,05	R	O
88	Gvanidin, heksametilen-, homopolimer	0,18	1 000	0,00018	0,024	100	0,00024	1	P	O

Št. DID	Ime sestavine	Akutna strupenost			Kronična strupenost			Razgradljivost		
		LC50/EC50	VF(akutni)	LTE(akutni)	NOEC (*)	VF (kronični) (*)	LTE (kronični)	LF	Aerobna	Anaerobna
89	CMI + MIT v zmesi 3:1 (§)	0,0067	1 000	0,0000067	0,0057	50	0,000114	0,5	I	O
90	2-metil-2H-izotiazol-3-on (MIT)	0,06	1 000	0,000006			0,00006	0,5	I	O
91	Metilidbromoglutaronitril	0,15	1 000	0,00015			0,00015	0,05	R	O
92	e-ftaloimidoperoksiheksanojska kislina	0,59	5 000	0,000118			0,000118	1	P	O
93	Metil-, etil- in propilparaben	15,4	5 000	0,00308			0,00308	0,05	R	N
94	o-fenilfenol	0,92	1 000	0,00092			0,00092	0,05	R	O
95	Natrijev benzoat	128	1 000	0,128			0,128	0,05	R	Y
96	Natrijev hidroksumetilglicinat	36,5	5 000	0,0073			0,0073	1	O	O
97	Natrijev nitrit	87	10 000	0,0087			0,0087	1	NA	NA
98	Trikloran	0,0014	1 000	0,0000014			0,0000014	0,5	I	O
	Ostale sestavine									
110	Silicij	250	1 000	0,25			0,25	1	P	N
111	Parafin	1 000	10 000	0,1			0,1	1	P	O
112	Glicerol	4400	5 000	0,88			0,88	0,05	R	Y
113	Fosfat, kot STPP	1 000	1 000	1			1	0,15	NA	NA
114	Zeolit (netopen anorganski)	1 000	1 000	1	175	50	3,5	1	NA	NA
115	Citrat in citronska kislina	825	1 000	0,825	80	50	1,6	0,05	R	Y
116	Polikarboksilati	200	1 000	0,2	106	10	10,6	1	P	N
117	Nitrietriacetat (NTA)	494	1 000	0,494	64	50	1,28	0,5	I	O

Št. DID	Ime sestavine	Akutna strupenost			Kronična strupenost			Razgradljivost		
		LC50/EC50	VF(akutni)	LTE(akutni)	NOEC (*)	VF (kronični) (*)	LTE (kronični)	LF	Aerobna	Anaerobna
118	EDTA	121	1 000	0,121	22	50	0,44	0,5	I	N
119	Fosfonati	650	1 000	0,65	25	50	0,5	1	P	N
120	EDDS	320	1 000	0,32	32	50	0,64	0,05	R	N
121	Glina (netopna anorganska)	1 000	1 000	1			1	1	NA	NA
122	Karbonati	250	1 000	0,25			0,25	0,15	NA	NA
123	Masčobne kisline C ≥ 14	3,7	5 000	0,00074			0,00074	0,05	R	Y
124	Silikati	250	1 000	0,25			0,25	1	NA	NA
125	Poliasparaginska kislina, Na-sol	410	1 000	0,41			0,41	0,05	R	N
126	Perborati (kot bor)	14	1 000	0,014			0,014	1	NA	NA
127	Perkarbonati (glej karbonat)	250	1 000	0,25			0,25	0,15	NA	NA
128	Tetraacetilendiamin (TAED)	250	1 000	0,25	500	100	5	0,05	R	O
129	C 1-C 4 alkoholi	1 000	1 000	1			1	0,05	R	Y
130	Mono-, di- in trietanolamin	90	1 000	0,09	0,78	100	0,0078	0,05	R	Y
131	Polivinilpirolidon (PVP)	1 000	1 000	1			1	0,5	I	N
132	Karboksimetilceluloza (CMC)	250	5 000	0,05			0,05	0,5	I	N
133	Natrijev in magnezijev sulfat	1 000	1 000	1	100	100	1	1	NA	NA
134	Kalcijev- in natrijev klorid	1 000	1 000	1	100	100	1	1	NA	NA
135	Sečnina	1 000	5 000	0,2			0,2	1	NA	NA
136	Silicijev dioksid, kremenjak (netopen anorganski)	1 000	1 000	1			1	1	NA	NA

Št. DID	Ime sestavine	Akutna strupenost			Kronična strupenost			Razgradljivost		
		LC50/EC50	VF(akutni)	LTE(akutni)	NOEC (*)	VF (kronični) (*)	LTE (kronični)	LF	Aerobna	Anaerobna
137	Polietilenglikol, MW>4000	1 000	10 000	0,1			0,1	1	P	N
138	Polietilenglikol, MW<4000	1 000	10 000	0,1			0,1	1	P	O
139	Kumenski-, ksilen- in toluen sulfonati	66	10 000	0,0066			0,0066	0,5	I	N
140	Na-/Mg-/KOH	30	1 000	0,03			0,03	0,05	NA	NA
141	Encimi/beljakovine	25	5 000	0,005			0,005	0,05	R	Y
142	Parfum, če ni navedeno drugo (**)	2	1 000	0,002			0,002	0,5	I	N
143	Barve, če ni navedeno drugo (**)	10	1 000	0,01			0,01	1	P	N
144	Škrob	100	1 000	0,1			0,1	0,05	R	Y
145	Anionski poliester	655	1 000	0,655			0,655	1	P	N
146	PVNO/PVPI	530	1 000	0,53			0,53	1	P	N
147	Zn ftalocianin sulfonat	0,2	1 000	0,0002	0,16	100	0,0016	1	P	N
148	Iminodisukcinat	81	1 000	0,081	17	100	0,17	0,05	R	N
149	FWA 1	11	1 000	0,011	10	100	0,1	1	P	N
150	FWA 5	10	1 000	0,01	1	10	0,1	1	P	N
151	1-dekanol	2,3	5 000	0,00046			0,00046	0,05	R	O
152	Metilavrat	1 360	10 000	0,136			0,136	0,05	R	O
153	Mravljinčna kislina (Ca sol)	100	1 000	0,1			0,1	0,05	R	Y
154	Adipinska kislina	31	1 000	0,031			0,031	0,05	R	O
155	Maleinska kislina	106	1 000	0,106			0,106	0,05	R	Y

Št. DID	Ime sestavine	Akutna strupenost			Kronična strupenost			Razgradljivost		
		LC50/EC50	VF(akutni)	LTE(akutni)	NOEC (*)	VF (kronični) (*)	LTE (kronični)	LF	Aerobna	Anaerobna
156	Jabolčna kislina	106	1 000	0,106			0,106	0,05	R	O
157	Vinska kislina	200	10 000	0,02			0,02	0,05	R	O
158	Fosforna kislina	138	1 000	0,138			0,138	0,15	NA	NA
159	Oksalna kislina	128	5 000	0,0256			0,0256	0,05	R	O
160	Ocetna kislina	30	1 000	0,03			0,03	0,05	R	Y
161	Mlečna kislina	130	1 000	0,13			0,13	0,05	R	Y
162	Sulfaminska kislina	75	1 000	0,075			0,075	1	NA	NA
163	Salicilna kislina	46	1 000	0,046			0,046	0,15	R	O
164	Glikolna kislina	141	5 000	0,0282			0,0282	0,05	R	O
165	Glutarna kislina	208	5 000	0,0416			0,0416	0,05	R	O
166	Malonska kislina	95	5 000	0,019			0,019	0,05	R	O
167	Etilenglikol	6 500	1 000	6,5			6,5	0,05	R	Y
168	Etilenglikol monobutil eter	747	5 000	0,1494			0,1494	0,05	R	O
169	Dietilenglikol	4 400	10 000	0,44			0,44	0,15	I	Y
170	Dietilenglikol monometil eter	500	1 000	0,5			0,5	0,5	I	O
171	Dietilenglikol monoetil eter	3 940	5 000	0,788			0,788	0,05	R	O
172	Dietilenglikol monobutil eter	1 254	1 000	1,254			1,254	0,05	R	O
173	Dietilenglikol dimetil eter	2 000	10 000	0,2			0,2	0,5	I	O

Št. DID	Ime sestavine	Akutna strupenost				Kronična strupenost				Razgradljivost		
		LC50/EC50	VF(akutni)	LTE(akutni)	NOEC (*)	VF (kronični) (*)	LTE (kronični)	LF	Aerobna	Anaerobna		
174	Propilenglikol	32 000	1 000	32			32	0,15	R	Y		
175	Propilenglikol monometil eter	12 700	5 000	2,54			2,54	0,05	R	O		
176	Propilenglikol monobutil eter	748	5 000	0,1496			0,1496	0,05	R	O		
177	Dipropilenglikol	1 625	10 000	0,1625			0,1625	0,05	R	O		
178	Dipropilenglikol monometil eter	1 919	5 000	0,3838			0,3838	0,05	R	O		
179	Dipropilenglikol monobutil eter	841	5 000	0,1682			0,1682	0,05	R	O		
180	Dipropilenglikol dimetileter	1 000	5 000	0,2			0,2	0,5	I	O		
181	Trieten glikol	4 400	1 000	4,4			4,4	0,5	I	O		
182	Talovo olje	1,8	1 000	0,0018			0,0018	0,5	I	O		
183	Etilenbisteamidi	140	5 000	0,028			0,028	0,5	I	O		
184	Natrijev glukonat	10 000	10 000	1			1	0,05	R	O		
185	Glikol distearat	100	5 000	0,02			0,02	0,5	I	O		
186	Hidroksilceluloza	209	5 000	0,0418			0,0418	1	P	O		
187	Hidroksi propil metilceluloza	188	5 000	0,0376			0,0376	1	P	O		
188	1-metil-2-pirolidon	500	1 000	0,5			0,5	0,05	R	O		
189	Ksantanski gumi	490	1 000	0,49			0,49	0,05	R	O		
190	Trimetilpentandiol monoizobutirat	18	1 000	0,018	3,3	100	0,033	0,05	R	O		
191	Benzotriazol	29	1 000	0,029			0,029	1	P	O		
192	Piperidinol-propantrikarboksilatna sol	100	1 000	0,1	120	100	1,2	0,5	I	O		
193	Dietilaminopropil-DAS	120	1 000	0,12	120	100	1,2	1	P	O		
194	Metilbenzamid-DAS	120	1 000	0,12	120	100	1,2	0,5	I	O		

Št. DID	Ime sestavine	Akutna strupenost			Kronična strupenost			Razgradljivost		
		LC50/EC50	VF(akutni)	LTE(akutni)	NOEC (*)	VF (kronični) (*)	LTE (kronični)	LF	Aerobna	Anaerobna
195	Pentaeritrol-tetrakis-fenol-propionat	38	1 000	0,038			0,038	1	P	O
196	Blok polimeri	100	5 000	0,02			0,02	1	P	N
197	Denatonium benzoat	13	5 000	0,0026			0,0026	1	O	O
198	Sukcinat	374	10 000	0,0374			0,0374	0,05	R	O
199	Poliaspartanska kislina	528	1 000	0,528			0,528	0,05	R	N

Netopna anorganska = anorganska sestavina z zelo nizko topnostjo v vodi ali netopna

(*) Če ni sprejemljivih podatkov o strupenosti, so ti stolpci prazni. V tem primeru se šteje, da je LTE(kronični) enak LTE(akutni).

(**) Prosilci za dovoljenje uporabljajo praviloma podatke na seznamu. Izvzeti so parfumi in barve. Če podatke o strupenosti predloži prosilec za dovoljenje, se predloženi podatki uporabijo za izračun LTE in ugotovitev razgradljivosti. V nasprotnem primeru se uporabijo vrednosti s seznama.

(#) Zaradi pomanjkanja rezultatov strupenosti je LTE izračunan kot povprečne vrednosti C 12/14 alkil sulfata (AS) in C 16/18 alkil sulfata (AS).

(§) 5-kloro-2-metil-4-izotiazolin-3-on in 2-metil-4-izotiazolin-3-on v zmesi 3:1

Seznam okrajšav:

VF(akutni) = varnostni faktor za akutno strupenost.
 LTE(akutni) = faktor strupenosti, na podlagi akutne strupenosti za vodne organizme.
 VF(kronični) = varnostni faktor za kronično strupenost.
 LTE(kronični) = faktor strupenosti, osnovan na kronični strupenosti za vodne organizme.
 LF = obremenitveni faktor.

Aerobna razgradljivost:

R = lahko biorazgradljiv glede na smernice OECD.
 I = inherentno biorazgradljiv glede na smernice OECD.
 P = obstojen. Sestavina ni prestala preskusa inherentne biorazgradljivosti.
 O = sestavina ni preskušena.
 NA = se ne uporablja.

Anaerobna razgradljivost:

Y = biorazgradljiv v anaerobnih pogojih.
 N = ni biorazgradljiv v anaerobnih pogojih.
 O = sestavina ni preskušena.
 NA = se ne uporablja.

Del B - Kritična volumska razredčitev

Kritična volumska razredčitev se izračuna z uporabo naslednje enačbe:

$$CDV = 1000 * \Sigma \text{odmerek(s)} * LF(s) / LTE(s)$$

Odmerek(s) = odmerek sestavine, izražen v g/pomivanje ali v nekaterih primerih kot g/100 g proizvoda.

LF(s) = obremenitveni faktor za sestavino s.

LTE(s) = faktor strupenosti za sestavino s.

POSTOPEK ZA UGOTAVLJANJE VREDNOSTI PARAMETROV ZA SESTAVINE, KI NISO VKLJUČENE V SEZNAM DID

Praviloma se navedene vrednosti parametrov uporabijo za vse sestavine na seznamu DID. Izvzeti so parfumi in barvila, za katere se sprejmejo rezultati dodatnih preskusov (glej opombo v Delu A)

Za sestavine, ki niso vključene v seznam DID, velja naslednji pristop:

Strupenost za vodno okolje

V evropskem sistemu znaka za okolje se CDV izračuna na podlagi faktorja kronične strupenosti in kroničnega varnostnega faktorja. Če rezultati kroničnih preskusov niso na voljo, se uporabita akutna strupenost in varnostni faktor.

Faktor kronične strupenosti ($LTE_{\text{kronični}}$)

- Izračunajte vrednost mediane znotraj vsakega trofičnega nivoja (ribe, raki ali alge) z uporabo potrjenih rezultatov preskusov za kronično strupenost. Če je na voljo več rezultatov preskusov za eno vrsto znotraj trofičnega nivoja, se najprej izračuna mediana za vrsto, tako pridobljene vrednosti mediane pa se uporabijo za izračun vrednosti mediane za trofični nivo.
- Faktor kronične strupenosti ($LTE_{\text{kronični}}$) je najnižja izračunana mediana trofičnih nivojev.
- $LTE_{\text{kronični}}$ se uporabi pri računanju merila kritične volumske razredčitve.

Faktor akutne strupenosti (LTE_{akutni})

- Izračunajte vrednost mediane znotraj vsakega trofičnega nivoja (ribe, raki ali alge) z uporabo potrjenih rezultatov preskusov za akutno strupenost. Če je na voljo več rezultatov preskusov za eno vrsto znotraj trofičnega nivoja, se najprej izračuna mediana za vrsto, tako pridobljene vrednosti mediane pa se uporabijo za izračun vrednosti mediane za trofični nivo.
- Faktor akutne strupenosti (LTE_{akutni}) je najnižja mediana trofičnih nivojev.
- LTE_{akutni} se uporabi pri računanju merila kritične volumske razredčitve.

Varnostni faktor:

Varnostni faktor (VF) je odvisen od števila preskušanih trofičnih nivojev in dostopnosti rezultatov kroničnih preskusov. VF je določen na naslednji način:

Podatki	Varnostni faktor (VF)	Faktor strupenosti (LTE)
1 kratkoročni L(E)C50	10 000	Strupenost/10 000
2 kratkoročna L(E)C50 za vrste, ki predstavljajo dva trofična nivoja (ribe in/ali raki in/ali alge)	5 000	Strupenost/5 000
Najmanj 1 kratkoročni L(E)C50 za vsakega izmed treh trofičnih nivojev določene baze1	1 000	Strupenost/1 000
Eden dolgoročni NOEC (ribe ali raki)	100	Strupenost/100
Dva dolgoročna NOEC za vrste, ki predstavljajo dva trofična nivoja (ribe in/ali raki in/ali alge)	50	Strupenost/50
Dolgoročni NOEC za najmanj tri vrste (navadno ribe, rake in alge), ki predstavljajo tri trofične nivoje.	10	Strupenost/10

— Bazo, določeno za preskušanje strupenosti snovi za vodne organizme, sestavljajo akutni preskusi z ribami, daphnio in algami.

Obremenitveni faktor

Obremenitveni faktor je opredeljen kot sledi:

Tabela 1- Obremenitveni faktor (LF)

	LF
Lahko biorazgradljivo (*)	0,05
Lahko biorazgradljivo (**)	0,15
Inherentno biorazgradljivo	0,5
Nerazgradljivo	1

(*) Vse površinsko aktivne snovi ali druge sestavine, sestavljene iz niza homologov, ki izpolnjujejo zahtevo preskusa glede končne razgradljivosti, se vključijo v ta razred, ne glede na izpolnjevanje merila 10-dnevnega okna.

(**) Merilo 10-dnevnega okna ni izpolnjeno.

Za anorganske sestavine se LF določi glede na opaženo stopnjo razgradljivosti. Če se sestavina razgradi v 5 dneh: LF = 0,05, v 15 dneh: LF = 0,15 ali v 50 dneh: LF = 0,5.

Anaerobna biorazgradljivost

Sestavina mora biti razvrščena v enega izmed naslednjih razredov sestavin:

Razred	Oznaka
Anaerobno biološko nerazgradljiva, t. j. preskušena in ugotovljena kot biološko nerazgradljiva	N
Anaerobno biorazgradljiva, t. j. preskušena in ugotovljena kot biorazgradljiva ali ni preskušena, vendar pojasnjena z analogijo itd.	Y
Ni preskušena za anaerobno biorazgradljivost	O

Aerobna biorazgradljivost

Sestavina mora biti razvrščena v enega izmed naslednjih razredov sestavin:

Razred	Oznaka
Lahko biološko razgradljiva	R
Inherentno biorazgradljiva, vendar ni lahko biorazgradljiva	I
Obstojna	P
Ni preskušena za aerobno biorazgradljivost	O

Netopne anorganske sestavine

Če je anorganska sestavina v vodi slabo topna ali je netopna, je treba to v predloženi vlogi navesti.

—

Dodatek II

Dokumentacija o anaerobni biorazgradljivosti

Za zagotovitev potrebne dokumentacije o anaerobni biorazgradljivosti sestavin, ki niso navedene na seznamu DID, se lahko uporabi naslednji pristop.

Uporabite sprejemljivo ekstrapolacijo. Za ekstrapolacijo končne anaerobne razgradljivosti strukturno sorodnih površinsko aktivnih snovi uporabite rezultate preskusov, dobljene z eno vhodno sestavino. Če je anaerobna biorazgradljivost potrjena za eno površinsko aktivno snov (ali skupino homologov) glede na seznam DID (Dodatek I), se lahko domneva, da je tudi podobna vrsta površinsko aktivne snovi anaerobno biorazgradljiva (na primer: C12-15 A 1-3 EO sulfat (DID št. 8) je anaerobno biorazgradljiv, podobna anaerobna biorazgradljivost se lahko domneva za C12-15 A 6 EO sulfat). Če je anaerobna biorazgradljivost potrjena za površinsko aktivno snov z uporabo ustrezne preskusne metode, se lahko domneva, da je tudi podobna vrsta površinsko aktivne snovi anaerobno biorazgradljiva (na primer: podatki iz literature, ki potrjujejo anaerobno biorazgradljivost površinsko aktivnih snovi, ki spadajo v skupino alkil ester amonijeve soli, se lahko uporabijo za dokazovanje podobne anaerobne biorazgradljivosti drugih kvartarnih amonijevih soli, ki vsebujejo estrne vezi v alkilni(-h) verigi(-ah)).

Opravite preskus za preverjanje anaerobne razgradljivosti. Če je potrebno novo preskušanje, opravite preskus za preverjanje z uporabo OECD 311, ISO 11734, ECETOC št. 28 (junij 1988) ali enakovredne metode.

Opravite preskus z majhnim odmerkom. Če je potrebno novo preskušanje, in v primeru poskusnih težav pri preskusu za preverjanje (na primer inhibicija zaradi strupenosti preskušane snovi), ponovite preskušanje z uporabo majhnega odmerka površinsko aktivne snovi in spremljajte razgradnjo s 14C meritvami ali kemičnimi analizami. Preskušanje z majhnim odmerkom se lahko opravi z uporabo OECD 308 (24. april 2002) ali enakovredno metodo, če se zagotovi uporaba strogo anaerobnih pogojev. Preskušanje in razlago rezultatov preskusov vodi neodvisen strokovnjak.

Dodatek III

Okvir preskusa proizvodnih lastnosti

Namen preskusa proizvodnih lastnosti je primerjava sposobnosti in zmogljivosti preskušane in referenčnega proizvoda. Okvir dovoljuje širok izbor preskusnih postopkov, kolikor so zahteve, navedene spodaj, del preskusnega postopka. Pri preskusu se lahko pomivanje opravi ročno ali pa mehansko delo opravi stroj. Preskus lahko vključuje pomivanje porcelana, npr. posod ali krožnikov, lahko pa se uporabijo preskusi, ki ne vključujejo porcelana.

ŠTEVILO PRESKUSOV

Opraviti je treba pet preskusov, pri vsakem se primerjata preskušani in referenčni proizvod. Vsak poskus je torej sestavljen iz dveh pod-preskusov: eden za preskušani in eden za referenčni proizvod. Poleg 10 pod-preskusov se opravi najmanj eden dodatni preskus, pri katerem se detergent za pomivanje posode ne uporabi (vodni preskus). Ta preskus mora pokazati, da rezultati izbrane preskusne metode potrjujejo, da ima preskušani proizvod boljši čistilni učinek kot čista voda.

VODNI PARAMETRI

- V vseh pod-preskusih se uporabi enaka količina vode. Količina se določi v litrih na eno decimalno število.
- Trdota vode, izražena v °dH, in razmerje kalcij-magnezij morata biti znana.
- Temperatura vode mora biti pri vseh pod-preskusih enaka. Izmeri se na začetku in se ohranja ves čas preskusa. Znižanje temperature med preskusom je sprejemljivo, če je enako znižanje temperature dokazano za vse pod-preskuse.

PARAMETRI PRESKUŠANEGA IN REFERENČNEGA PROIZVODA

- Referenčni proizvod je lahko vodilni proizvod na trgu ali generična formulacija.
- Če se uporabi referenčni vodilni proizvod na trgu, je to eden izmed 3 do 4 proizvodov z največjim obsegom prodaje na trgu v regiji, kjer se bo tržil proizvod z znakom za okolje. Poleg tega mora referenčni vodilni proizvod na trgu odobriti pristojni organ, blagovna znamka pa mora biti javnosti na voljo.
- Če se uporabi generični referenčni proizvod, mora imeti značilnosti, ki so reprezentativne za proizvode na trgu. Poleg tega mora generični referenčni proizvod odobriti pristojni organ, brezplačno pa mora biti splošno dostopna natančna formulacija.
- Odmerka preskušane in referenčnega proizvoda sta priporočena odmerka v vseh preskusih, ustaljena pri dani količini vode in stehana v gramih na eno decimalno število. Če za referenčni proizvod ni naveden priporočeni odmerek, se enak odmerek uporabi za preskušani in referenčni proizvod.
- Če je podan interval odmerjanja, se pri preskusu uporabi najmanjši priporočeni odmerek.
- Detergent se mora v vodi pomešati in se popolnoma raztopiti.

PARAMETRI UMAZANIJE

- Uporabiti je treba najmanj eno vrsto umazanije, sestavljene prvotno iz sveže maščobe živalskega in rastlinskega izvora.
- Enaka umazanija se uporabi za vse pod-preskuse.
- Izvor ali kemična sestava umazanije, npr. olivno olje, goveja mast itd., morata biti natančno opisana.

- Umazanija mora biti homogena in pravilne čvrstosti.
- Dovolj umazanije mora biti pripravljene naenkrat za celoten preskus.
- Količina umazanije, nanesene na podlago, npr. krožnike, posodo, ali v vodo za pomivanje, mora biti enaka v vseh pod-preskusih in mora biti stehtana v gramih na eno decimalno številko.

PRESKUSNI POSTOPEK

- Preskušani in referenčni proizvodi morajo biti osebi(-am), ki preskus opravlja(-jo), neznani.
- Sestavine in faze, vključene v vsak pod-preskus, morajo biti določene vnaprej in morajo biti enake za vsak pod-preskus.
- Temperaturo in relativno vlažnost prostora je treba izmeriti in ohraniti stalni v vseh pod-preskusih.
- Ustaljen postopek nanosa umazanije, z zadostnim časom za sušenje, je treba določiti vnaprej.
- Ustaljen postopek za ročno pomivanje posode ali strojno odstranjevanje umazanije mora biti vnaprej opisan.
- Najmanj pet pod-preskusov je treba opraviti s preskušanim in referenčnim proizvodom in najmanj eden mora biti opravljen z vodo brez dodanega detergenta.

UGOTOVITEV ZMOGLJIVOSTI

- Preskus mora dati rezultate, ki omogočijo ugotovitev obsega zmogljivosti. Zmogljivost mora biti izražena v gramih odstranjene umazanije s 5 litri vode pred dosego predhodno opredeljene točke zasičenja. Točka zasičenja je lahko dosežena npr., ko čistilnega učinka ni več opaziti, ko umazanija plava na površini vode, ko plast pene ne pokriva površine v celoti ali kadar pena ni vidna.

UGOTOVITEV ČISTOSTI

- Preskus mora dati rezultate, ki omogočijo ugotovitev obsega čistosti. Čistočo se lahko meri vizualno, optično ali s pomočjo druge ustrezne metode. Metoda merjenja, vključno z možnim točkovnim sistemom, mora biti določena vnaprej.

PRIMERJAVA

- Pozitivni rezultat enega preskusa je dosežen, ko sta zmogljivost in čistoča preskušanelega proizvoda enako dobri ali boljši od referenčnega proizvoda.
- Šteje se, da je preskušani proizvod izpolnil zahteve glede učinkovitosti, ko so pozitivni rezultati doseženi v najmanj 80 % preskusov. Kot drugo možnost lahko vlagatelj uporabi statistične metode in dokaže z enostransko 95-odstotno stopnjo zaupanja, da je preskušani proizvod enako dober ali boljši od referenčnega proizvoda v najmanj 80 % preskusov.
- Izkazati je treba tudi, da ima preskušani proizvod boljšo sposobnost čiščenja kot čista voda.

DOKUMENTACIJA

Vsi preskusi morajo biti prikazani skladno z naslednjim podrobnim opisom. Poročilo mora vsebovati naslednje točke:

- Opis, kako sta bila preskušani in referenčni proizvod osebi(-am), ki je(so) opravljal(a-e) preskus, predstavljena kot neznana.
- Podrobni opis temperature in vlažnosti v preskusnem prostoru in podrobnosti o tem, kako je(so) preskuševalec (i) zagotovil(-i) stalnost pogojev v vseh pod-preskusih.
- Opis sestave umazanije in postopka, uporabljenega za zagotovitev homogene in ustrezne čvrstosti umazanije.

- Natančna navedba trdote vode in kako je bila dosežena, ter navedba razmerja kalcij-magnezij.
- Natančna navedba količine vode, uporabljene v pod-preskusih, in navedba, kako je bila izpolnjena zahteva glede temperature vode.
- Natančna navedba rezultatov tehtanja detergenta za ročno pomivanje posode v vsakem pod-preskusu in opis postopka za raztapljanje proizvoda v vodi.
- Opis postopka za nanašanje umazanije na podlago (npr. krožnike ali posodo) ali v vodo za pomivanje.
- Natančna navedba rezultatov tehtanja umazanije v vsakem pod-preskusu.
- Opis drugih sestavin in faz v vsakem posamičnem pod-preskusu.
- Opis merjenja zmogljivosti in čistosti.
- Neobdelani podatki vseh preskusov, izraženi z zmogljivostjo in čistočo.
- Končni rezultati, vključno z rezultati vodnega preskusa (v katerem detergent ni uporabljen), in po potrebi statistično ovrednotenje podatkov.

Opomba o uporabnih preskuhih

IKW preskus zmogljivosti „Recommendation for the Quality Assessment of the Cleaning Performance of Hand Dishwashing Detergents“ (Nitsch, C. & Hüttmann, G. SÖFW-Journal, 128, Jahrgang 5, 2002) in CHELABov preskus „Washing up liquid detergents: Assessment of comparative soil removal performance“ (Interna CHELABova metoda št. 0357) izpolnjujeta zahteve tega okvira, pod pogojem, da je vključen preskus čistosti.

Preskus zmogljivosti iz Danish Consumer Information („Testing of hand dishwashing detergents“; danski naslov: „Undersøgelse af håndopvaskemidler med FI smuds“, 2003) izpolnjuje zahteve tega okvira, pod pogojem, da je vključen preskus zmogljivosti čiščenja.

Preskus zmogljivosti iz CTTN-IREN, „Washing efficiency and foaming power with soils/Dish Washing Test“ (CTTN-IREN — BP41 — 69131 Ecully CEDEX, France) izpolnjuje zahteve tega okvira, pod pogojem, da je opravljeno število preskusov, predpisano z okvirom.

ODLOČBA KOMISIJE**z dne 11. aprila 2005****o določitvi okoljskih meril in z njimi povezanih zahtev za ocenjevanje in preverjanje za podelitev znaka Skupnosti za okolje prenosnim računalnikom***(notificirano pod dokumentarno številko K(2005) 1027)***(Besedilo velja za EGP)**

(2005/343/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 1980/2000 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. julija 2000 o spremenjenem sistemu Skupnosti za podeljevanje znaka za okolje ⁽¹⁾, in zlasti drugega pododstavka člena 6(1) Uredbe,

po posvetovanju z Odborom Evropske unije za znak za okolje,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Z Uredbo (ES) št. 1980/2000 se znak Skupnosti za okolje lahko podeli proizvodu z značilnostmi, ki mu omogočajo, da znatno prispeva k izboljšavam v zvezi s ključnimi vidiki okolja.
- (2) Uredba (ES) št. 1980/2000 predvideva, da se posebna merila za znak za okolje, sestavljena na podlagi meril, ki jih je pripravil Odbor Evropske unije za znak za okolje, določijo glede na skupine proizvodov.
- (3) Predvideva tudi, da se merila za znak za okolje kot tudi zahteve za ocenjevanje in preverjanje v zvezi s temi merili, pregledajo pravočasno pred iztekom obdobja veljavnosti meril, določenih za zadevno skupino proizvodov.
- (4) Da bi se upošteval razvoj dogodkov na trgu, je primerno revidirati okoljska merila, določena z Odločbo Komisije 2001/687/ES z dne 28. avgusta 2001 o določitvi okoljskih meril za podelitev znaka Skupnosti za okolje prenosnim računalnikom ⁽²⁾.

- (5) Poleg tega, da bi določili vključitev naprav, opremljenih z zaslonsko tipkovnico, v to skupino proizvodov in da se proizvodi, katerih primarna uporaba ni računalništvo, izvzamejo, bi bilo nujno spremeniti opredelitev skupine proizvodov iz navedene odločbe.
- (6) Zaradi jasnosti bi bilo torej Odločbo 2001/687/ES treba nadomestiti.
- (7) Revidirana okoljska merila in s tem povezane zahteve za ocenjevanje in preverjanje bi morali veljati štiri leta.
- (8) Primerno je, da se proizvajalcem, ki so za svoje proizvode dobili znak za okolje pred datumom uradnega obvestila o tej odločbi ali so za takšen znak zaprosili pred navedenim datumom, omogoči prehodno obdobje največ dvanajstih mesecev, da bodo imeli dovolj časa za prilagoditev svojih proizvodov tako, da bodo ustrezali revidiranim merilom in zahtevam.
- (9) Ukrepi, predvideni s to odločbo, so v skladu z mnenjem Odbora, ustanovljenega s členom 17 Uredbe (ES) št. 1980/2000 —

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Skupino proizvodov „prenosni računalniki“ sestavljajo vsi računalniki, ki se lahko uporabljajo na več lokacijah, ki so sestavljeni iz systemske enote, prikazovalnika in tipkovnice, združenih v ohišje, ki so namenjeni enostavnemu prenosu med lokacijami in ki se lahko uporabljajo z notranjo baterijo.

Ta skupina proizvodov vključuje tudi naprave, opremljene z zaslonsko tipkovnico.

Skupina proizvodov ne vključuje proizvodov, katerih primarna uporaba ni računalništvo.

⁽¹⁾ UL L 237, 21.9.2000, str. 1.

⁽²⁾ UL L 242, 12.9.2001, str. 11.

Člen 2

Za podelitev znaka Skupnosti za okolje za prenosne računalnike v okviru Uredbe (ES) št. 1980/2000 mora naprava spadati v skupino proizvodov „prenosni računalniki“ in mora biti v skladu z okoljskimi merili, določenimi v Prilogi k tej odločbi.

Člen 3

Okoljska merila za skupino proizvodov „prenosni računalniki“ ter s tem povezane zahteve za ocenjevanje in preverjanje veljajo do 30. aprila 2009.

Člen 4

Za administrativne namene se skupini proizvodov „prenosni računalniki“ dodeli kodna številka „018“.

Člen 5

Odločba 2001/687/ES se razveljavi.

Člen 6

Znaki za okolje, podeljeni proizvodom iz skupine proizvodov „prenosni računalniki“ pred [vstaviti točen datum], se lahko še naprej uporabljajo do 31. marca 2006.

Proizvodom, za katere so bile vloge za podelitev znaka za okolje za proizvode iz skupine proizvodov „prenosni računalniki“ predložene pred [vstaviti isti datum kot v prvem odstavku], se znak za okolje podeli v skladu s pogoji, določenimi v Odločbi 2001/687/ES. V takšnih primerih se znak za okolje lahko uporablja do 31. marca 2006.

Člen 7

Ta odločba je naslovljena na vse države članice.

V Bruslju, 11. aprila 2005

Za Komisijo
Stavros DIMAS
Član Komisije

PRILOGA

OKVIR

Za izpolnjevanje pogojev za podelitev znaka za okolje mora prenosni računalnik (v nadaljevanju „proizvod“) soditi v skupino proizvodov, kot je opredeljena v členu 1, in mora biti skladen z naslednjimi merili iz te priloge in s testi, izvedenimi na aplikaciji, kot je navedeno v merilih. Testiranje izvajajo laboratoriji, ki izpolnjujejo splošne zahteve iz standarda EN ISO 17025. Kadar je to primerno, se lahko uporabljajo druge metode testiranja, če njihovo enakovrednost odobri pristojni organ, ki ocenjuje vlogo. Če testi niso navedeni ali so navedeni kot testi, ki se uporabljajo za preverjanje ali spremljanje, se morajo pristojni organi po potrebi zanesti na deklaracije in dokumentacijo, ki jo zagotovi vlagatelj in/ali neodvisna preverjanja.

Pristojnim organom se priporoča, da pri ocenjevanju vlog in spremljanju skladnosti z merili v tej prilogi, upoštevajo uvedene priznane sisteme okoljskega ravnanja, kot sta EMAS ali ISO 14001. (Opomba: uvedba takih sistemov ravnanja se ne zahteva.)

OKOLJSKA MERILA

1. Varčevanje z energijo

Prenosni računalnik je opremljen z zlahka dostopnim stikalom za vklop in izklop.

Prenosni računalnik podpira ACPI ⁽¹⁾ S3 mirovanje (suspend to RAM), da omogoči minimalno porabo energije največ 3 vate. Računalnik ima možnost, da prekine ta način ob odzivu na ukaz enega od naslednjih:

- modema,
- povezave z omrežjem,
- delovanja tipkovnice ali miške.

Privzet čas za samodejni prehod od aktivnega delovanja na ACPI S3 mirovanje je največ 15 minut neaktivnosti. Proizvajalec mora to funkcijo omogočiti.

Poraba energije prenosnega računalnika je v načinu izklopa največ 2 vata, ko je baterija polna in je napajalnik priključen na električno omrežje. V tem smislu je način izklopa stanje, ki ga povzroči ukaz za izklop računalnika.

Napajalnik prenosnega računalnika ima največjo porabo 0,75 vate, ko je priključen na električno omrežje, ni pa povezan z računalnikom.

Vlagatelj pristojnemu organu zagotovi poročilo, ki potrjuje, da je raven porabe energije tako pri načinu ACPI S3 kot v načinu izklopa izmerjena z uporabo postopka v veljavnem računalniškem memorandumu o soglasju „Energy Star“ ⁽²⁾. Poročilo navaja izmerjeno porabo energije v obeh načinih. Vlagatelj potrdi skladnost z zahtevo v zvezi z napajalnikom.

⁽¹⁾ Tehnologija za upravljanje porabe (Advanced configuration and power interface - ACPI).

⁽²⁾ Kot določa Agencija za zaščito okolja ZDA na spletni strani:
http://www.energystar.gov/index.cfm?c=computers.pr_crit_computers.

2. Podaljšanje življenjske dobe

Razpoložljivost združljivih baterij in napajalnikov ter tipkovnice in njenih delov se jamči tri leta po ustavitvi proizvodnje. Poleg tega prenosni računalnik izpolnjuje naslednja merila:

- računalnik je oblikovan tako, da je pomnilnik zlahka dostopen in ga je mogoče zamenjati,
- računalnik je oblikovan tako, da je mogoče zamenjati trdi disk in CD pogon ali DVD pogon, če sta na voljo.

Vlagatelj pristojnemu organu predloži izjavo o skladnosti proizvoda s temi zahtevami.

3. Vsebnost živega srebra v prikazovalniku

Osvetlitev ozadja ploščatega prikazovalnika v povprečju ne vsebuje več kot 3 mg živega srebra na žarnico. Prikaz dlančnika (P.D.A.) ne vsebuje živega srebra.

Vlagatelj pristojnemu organu predloži izjavo o skladnosti proizvoda s temi zahtevami.

4. Hrup

„Deklarirana A-vrednotena raven zvočne moči“ (glede na l_{pW}) prenosnega računalnika v skladu z odstavkom 3.2.5 ISO 9296, ne presega:

- 3,5 B(A) v nedejavnem stanju (enako 35 dB(A))
- 4,0 B(A) pri dostopu do pogona trdega diska (enako 40 dB(A)).

Vlagatelj pristojnemu organu zagotovi poročilo, ki ga je pripravil neodvisni testni laboratorij, akreditiran pri ISO 17025, in ki potrjuje, da so bile ravni emisij hrupa izmerjene v skladu z ISO 7779 in prijavljene v skladu z ISO 9296. Poročilo navaja izmerjene ravni emisij hrupa, tako v nedejavnem stanju kot pri dostopu do pogona trdega diska in jih navede v skladu z odstavkom 3.2.5 ISO 9296.

5. Elektromagnetne emisije

Prenosni računalnik izpolnjuje zahteve, določene v EN50279, kategorija A.

Vlagatelj pristojnemu organu zagotovi poročilo, ki kaže, da so emisije proizvoda v skladu z zahtevo.

6. Vrnitev, recikliranje in nevarne snovi

Proizvajalec nudi brezplačno možnost vrnitev za obnovo ali recikliranje proizvoda in za zamenjavo katerega koli sestavnega dela, razen za dele, ki jih kontaminira uporabnik (npr. pri medicinski ali jedrski uporabi). Poleg tega proizvod izpolnjuje naslednja merila:

- (a) ena sama usposobljena oseba lahko razstavi računalnik;
- (b) proizvajalec preveri razstavitev enote in zagotovi poročilo o razstavitvi, ki je na zahtevo na razpolago tretjim strankam. Med drugim poročilo potrdi, da:
  - povezave ni težko najti in so zlahka dostopne,
  - so povezave čim bolj standardizirane,

- so povezave dostopne s splošno razpoložljivim orodjem,
  - je žarnice za osvetlitev ozadja LCD monitorjev mogoče enostavno odstraniti;
- (c) nevarne materiale je mogoče ločiti;
- (d) 90 % (po teži) plastičnih in kovinskih materialov v ohišju in šasiji je tehnično mogoče reciklirati;
- (e) če so potrebne označbe, jih je mogoče enostavno odstraniti ali pa so del celote;
- (f) plastični deli:
- nimajo namerno dodanega svınca ali kadmija,
  - so iz enega polimera ali iz kompatibilnih polimerov, razen vrhnje plasti, ki sestoji iz največ dveh vrst ločljivih polimerov,
  - ne vsebujejo kovinskih vložkov, ki jih ena oseba z uporabo preprostega orodja ne more ločiti;
- (g) plastični deli ne vsebujejo zaviralcev gorenja iz polibromiranih bifeniлов (PBB) ali polibromiranih difeniletrov (PBDE) iz člena 4 Direktive 2002/95/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾. Ta zahteva upošteva poznejše prilagoditve in spremembe navedene Direktive glede uporabe dekabromodifeniletra.

Plastični deli ne vsebujejo zaviralcev gorenja iz kloroparafina z dolžino verige 10—17 ogljikovih atomov in vsebnostjo klora, večjo od 50 % po teži (številka CAS 85535-84-8 in številka CAS 85535-85-9).

Vlagatelj pristojnemu organu predloži izjavo o skladnosti s to zahtevo.

- (h) plastični deli, težji od 25 gramov, ne vsebujejo zaviralcev gorenja ali pripravkov, ki jim je v času vloge za pridobitev znaka za okolje dodeljen kateri od naslednjih opozorilnih stavkov:

Nevarno za zdravje:

R45 (lahko povzroči raka)

R46 (lahko povzroči dedno genetsko okvaro)

R60 (lahko zmanjša plodnost)

R61 (lahko škodi nerojenemu otroku)

Nevarno za okolje:

R50 (zelo strupeno za vodne organizme)

R50/R53 (zelo strupeno za vodne organizme, lahko dolgoročno škodljivo vpliva na vodno okolje)

R51/R53 (strupeno za vodne organizme, lahko dolgoročno škodljivo vpliva na vodno okolje),

kakor je opredeljeno v Direktivi Sveta 67/548/EGS ⁽²⁾.

⁽¹⁾ UL L 37, 13.2.2003, str. 19.

⁽²⁾ UL L 196, 16.8.1967, str. 1.

- (i) plastični deli imajo stalno oznako za identifikacijo materiala v skladu z ISO 11469:2000. Iz tega merila so izključeni ekstrudirani plastični materiali in svetlobni vodniki za osvetlitev ploščatih prikazovalnikov;
- (j) baterije ne vsebujejo več kot 0,0001 % živega srebra, 0,001 % kadmija ali 0,01 % svineca po teži baterije.

Vlagatelj predloži izjavo o skladnosti proizvoda s temi zahtevami in pristojnemu organu, ki ocenjuje vlogo, zagotovi kopijo poročila o razstavitvi.

Ob upoštevanju merila 6(h), morebitnim zaviralcem gorenja, ki se uporabljajo, ni dodeljen noben izmed zgornjih opozorilnih stavkov, niti niso naštet v Prilogi 1 k Direktivi 67/548/EGS ali njenih poznejših spremembah v zvezi z razvrščanjem, embalažo in označevanjem nevarnih snovi. Ta zahteva ne velja za zaviralce gorenja, ki ob uporabi tako spremenijo svoje kemijske lastnosti, da razvrstitev pod katerega od zgoraj navedenih opozorilnih stavkov R ni več upravičena, in kadar ostane manj kot 0,1 % zaviralca gorenja na obdelanem delu v taki obliki kot pred uporabo. Zaviralci gorenja, ki se uporabljajo v plastičnih delih >25g morajo biti opredeljeni v dokumentaciji vloge z navedbo njihovega imena in številke CAS.

7. Navodila za uporabo

Proizvod se prodaja z ustreznimi navodili za uporabnika, ki vsebujejo nasvete glede ustrezne okoljske uporabe, zlasti pa:

- (a) priporočila za uporabo funkcij upravljanja energije, vključno z informacijo, da onesposobitev teh funkcij lahko povzroči večjo porabo energije in tako poveča obratovalne stroške;
- (b) informacije, da je mogoče porabo energije iz omrežja zmanjšati na nič, če je napajalnik odklopljen ali če je zidna vtičnica izključena;
- (c) informacije o garanciji in razpoložljivosti rezervnih delov. Če potrošnik lahko nadgradi ali zamenja sestavne dele, se navedejo informacije o primernih postopkih;
- (d) informacije o tem, da je proizvod oblikovan tako, da omogoča primerno ponovno uporabo delov in recikliranje, in se ne sme zavreči;
- (e) nasvet o načinu, kako lahko potrošnik izkoristi proizvajalčevo ponudbo za vrnitev proizvoda;
- (f) informacije o tem, kako s primerno uporabo kartic WLAN zmanjšati varnostno tveganje;
- (g) informacije, da je bil proizvodu podeljen znak Skupnosti za okolje s kratko razlago, kaj to pomeni, skupaj z navedbo, da je več informacij o znaku za okolje mogoče najti na spletni strani (<http://europa.eu.int/ecolabel>).

Vlagatelj pristojnemu organu, ki ocenjuje vlogo, predloži izjavo o skladnosti proizvoda s temi zahtevami in zagotovi izvod priložnika z navodili za uporabo.

8. Embalaža

Embalaža izpolnjuje naslednje zahteve:

- (a) vse sestavine embalaže je z roko zlahka mogoče ločiti na posamezne materiale in tako olajšati recikliranje;
- (b) kadar se uporabi kartonska embalaža, ta sestoji iz najmanj 80 % recikliranega materiala.

Ocenjevanje in preverjanje: Vlagatelj predloži izjavo o skladnosti proizvoda z zahtevo in pristojnemu organu, ki podeljuje znak, kot del vloge zagotovi vzorec/-ce embalaže.

9. Informacije, prikazane na znaku za okolje

Polje 2 znaka za okolje vsebuje naslednje besedilo:

- zmanjšana poraba energije,
- oblikovan tako, da omogoča recikliranje,
- znižana raven hrupa.

Vlagatelj pristojnemu organu predloži izjavo o skladnosti proizvoda s to zahtevo in zagotovi kopijo znaka za okolje, kot bo viden na embalaži in/ali proizvodu in/ali spremni dokumentaciji.

ODLOČBA KOMISIJE

z dne 23. marca 2005

o določitvi okoljskih meril za podelitev znaka Skupnosti za okolje univerzalnim čistilom in čistilom za sanitarne prostore

(notificirano pod dokumentarno številko K(2005) 1028)

(Besedilo velja za EGP)

(2005/344/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE —

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 1980/2000 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. julija 2000 o spremenjenem sistemu Skupnosti za podeljevanje znaka za okolje ⁽¹⁾, in zlasti drugega pododstavka člena 6(1) Uredbe,

po posvetovanju z Odborom Evropske unije za znak za okolje,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Po Uredbi (ES) št. 1980/2000 se znak Skupnosti za okolje lahko podeli proizvedu z značilnostmi, ki mu omogočajo, da znatno prispeva k izboljšanju glede ključnih vidikov okolja.

(2) Uredba (ES) št. 1980/2000 določa, da se posamezna merila za podelitev znaka za okolje, oblikovana na podlagi meril, ki jih pripravi Odbor Evropske unije za znak za okolje, določijo po skupinah proizvodov.

(3) Uredba tudi določa, da se pregled meril znaka za okolje ter zahtev za ocenjevanje in preverjanje, ki se nanje nanašajo, opravi pravočasno, pred iztekom veljavnosti meril, določenih za zadevno skupino proizvodov.

(4) Zaradi prilagoditve znanstvenemu in tržnemu napredku je primerno spremeniti okoljska merila, določena z Odločbo Komisije 2001/523/ES z dne 27. junija 2001 o določitvi okoljskih meril za podelitev znaka za okolje Skupnosti univerzalnim čistilom in čistilom za sanitarne prostore ⁽²⁾.

(5) Poleg tega je treba spremeniti opredelitev skupine proizvodov, predpisane v navedeni odločbi, zaradi določitve, da se detergenti za običajno čiščenje oken obravnavajo kot univerzalna čistila in ne kot proizvodi za posebne čistilne namene.

(6) Zaradi jasnosti je treba Odločbo 2001/523/ES nadomestiti.

(7) Spremenjena okoljska merila veljajo štiri leta.

(8) Primerno je, da se vlagateljem, ki so za svoje proizvode dobili znak za okolje pred datumom uradnega obvestila o tej odločbi ali so za takšen znak zaprosili pred tem datumom, omogoči prehodno obdobje največ dvanajstih mesecev, da bodo imeli dovolj časa za prilagoditev svojih proizvodov tako, da bodo ustrezali spremenjenim merilom in zahtevam.

(9) Ukrepi, predvideni s to odločbo, so v skladu z mnenjem odbora, ki je bil ustanovljen s členom 17 Uredbe (ES) št. 1980/2000 —

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Skupina proizvodov „univerzalna čistila in čistila za sanitarne prostore“ sestoji iz naslednjih treh podskupin:

(a) univerzalna čistila, ki zajemajo detergente, namenjene običajnemu čiščenju tal, sten, stropov in drugih nepremičnih površin in ki se pred uporabo raztopijo ali razredčijo v vodi. Univerzalna čistila morajo vsebovati ≤ 90 % (m/m) vode;

(b) čistila za okna, ki zajemajo posebna univerzalna čistila, namenjena običajnemu čiščenju oken in ki se pred uporabo raztopijo ali razredčijo v vodi ali se uporabljajo brez razredčenja. Vsa čistila za okna morajo vsebovati ≤ 95 % (m/m) vode;

(c) čistila za sanitarne prostore, ki zajemajo detergente, namenjene običajnemu odstranjevanju, vključno z drgnjenjem umazanije in/ali usedlin v sanitarnih prostorih, kot so pralnice, kopalnice, tuši, stranišča in kuhinje. Vsa čistila za sanitarne prostore morajo vsebovati ≤ 90 % (m/m) vode;

⁽¹⁾ UL L 237, 21.9.2000, str. 1.

⁽²⁾ UL L 189, 11.7.2001, str. 25.

Podskupina, določena v točki (c) prvega odstavka, ne vključuje:

- (a) proizvodov, ki se uporabljajo samodejno ob splakovanju stranišča, npr. „proizvodi s samo-odmerjanjem“, vključno s straniščnimi kockami;
- (b) proizvodov za uporabo v straniščnem kotličku;
- (c) proizvodov, ki nimajo drugih čistilnih učinkov razen odstranjevanja kalcijevega karbonata (obloge);
- (d) sredstev za dezinfekcijo.

Proizvodi za posebne čistilne namene, kot so čistila za pečice ali okna, sredstva za odstranjevanje talnih premazov, loščila, čistila za odtoke itd., niso vključeni.

Skupina proizvodov vključuje proizvode, namenjene osebni in poklicni rabi.

Člen 2

Da bi bil čistilu podeljen znak Skupnosti za okolje za univerzalna čistila in čistila za sanitarne prostore na podlagi Uredbe (ES) št. 1980/2000, mora spadati v skupino proizvodov „univerzalna čistila in čistila za sanitarne prostore“ in izpolnjevati okoljska merila, navedena v Prilogi k tej odločbi.

Člen 3

Okoljska merila za skupino proizvodov „univerzalna čistila in čistila za sanitarne prostore“ in s tem povezane zahteve za ocenjevanje in preverjanje, veljajo do 31. decembra 2008.

Člen 4

Za upravne namene se skupini proizvodov „univerzalna čistila in čistila za sanitarne prostore“ dodeli kodna številka 020.

Člen 5

Odločba 2001/523/ES se razveljavi.

Člen 6

Znaki za okolje, podeljeni proizvodom iz skupine „univerzalna čistila in čistila za sanitarne prostore“ pred dnevom uradnega obvestila o tej odločbi, se lahko še naprej uporabljajo do 31. marca 2006.

Proizvodom, za katere so bili zahtevki za podelitev znaka za okolje iz skupine „univerzalna čistila in čistila za sanitarne prostore“ predloženi pred datumom uradnega obvestila o tej odločbi, se znak za okolje podeli pod pogoji, določenimi v Odločbi 2001/523/ES. V takšnih primerih se znak za okolje lahko uporablja do 31. marca 2006.

Člen 7

Ta odločba je naslovljena na vse države članice.

V Bruslju, 23. marca 2005

Za Komisijo
Stavros DIMAS
Član Komisije

PRILOGA

OKVIR

Za izpolnjevanje pogojev za podelitev znaka za okolje mora univerzalno čistilo ali čistilo za sanitarne prostore (v nadaljnjem besedilu „proizvod“) spadati v skupino proizvodov, kakor je opredeljena v členu 1, in mora izpolnjevati merila iz te priloge.

Cilji meril

Cilji teh meril so:

- zmanjšanje vpliva na okolje z omejevanjem količine škodljivih sestavin, tako da se uporabi manjša količina detergenta in zmanjša količina odpadne embalaže,
- zmanjšanje ali preprečevanje tveganja za okolje in zdravje ljudi zaradi uporabe nevarnih snovi,
- obveščanje potrošnikov, ki naj omogoči učinkovito uporabo proizvoda in njegovo uporabo na način, ki bo zmanjšal vpliv na okolje.

Merila so postavljena na ravneh, ki spodbujajo označevanje univerzalnih čistil in čistil za sanitarne prostore z majhnim vplivom na okolje.

Zahteve za ocenjevanje in preverjanje

Posebne zahteve za ocenjevanje in preverjanje so navedene v okviru vsakega merila.

Kadar je to primerno, se lahko poleg preskusnih metod, navedenih za vsako posamezno merilo, uporabijo tudi druge, če njihovo enakovrednost sprejme pristojni organ, ki ocenjuje vlogo.

Kjer je mogoče, preskušanje opravljajo laboratoriji, ki zadovoljujejo splošne zahteve standarda EN ISO 17025 ali enakovrednega standarda.

Če preskusi niso navedeni ali so navedeni kot preskusi, ki se uporabljajo za preverjanje ali spremljanje, se morajo pristojni organi po potrebi opirati na deklaracije in dokumentacijo, ki jih zagotovi vlagatelj, in/ali neodvisna preverjanja.

Kadar je to primerno, lahko pristojni organi zahtevajo predložitev dokazne dokumentacije in opravijo neodvisna preverjanja.

Če se od vlagatelja zahteva, da zagotovi deklaracije, dokumentacijo, analize, preskusna poročila ali druge dokaze za izpolnjevanje meril, se sklepa, da lahko ti izvirajo od vlagatelja in/ali njegovega dobavitelja in/ali njegovih dobaviteljev itd., kakor je primerno.

Če so navedene sestavine, to vključuje snovi in pripravke.

V Dodatku I je nova, spremenjena Podatkovna baza sestavin detergentov (seznam DID), različica s 30. junija 2004, ki vsebuje splošno uporabljane sestavine v formulacijah detergentih. Del A seznama DID se uporablja za pridobivanje podatkov za izračune CDV_{toks} in za ugotavljanje biorazgradljivosti površinsko aktivnih snovi.

Kjer je primerno, lahko vlagatelj uporabi nadaljnje revizije Podatkovne baze sestavin detergentov, ko so ti na voljo.

Za sestavine, ki niso vključene v del A seznama DID, lahko vlagatelj uporabi postopek, opisan v delu B Dodatka I, na lastno odgovornost.

Za sestavine, ki niso navedene na seznamu DID, lahko vlagatelj za zagotovitev potrebne dokumentacije o anaerobni razgradljivosti uporabi pristop, ki je opisan v Dodatku II.

Pristojnim organom se priporoča, da pri ocenjevanju vlog in spremljanju usklajenosti z merili upoštevajo uvedene priznane sisteme okoljskega ravnanja, kot sta EMAS ali ISO 14001 (Opomba: izvedba takih sistemov ravnanja ni obvezna.)

FUNKCIONALNA ENOTA

Funkcionalna enota (uporabljena v merilih spodaj) je za univerzalna čistila tisti odmerek proizvoda, ki ga priporoča proizvajalec, izražen v gramih na en liter milnice (izpiralna voda).

Funkcionalna enota (ustrezna merila spodaj so izračunana za 100 g proizvoda) ni določena za čistila za okna in čistila za sanitarne prostore.

OKOLJSKA MERILA

1. Strupenost za vodne organizme

Strupenost pri kritični volumski razredčitvi (CDV_{toks}) se izračuna za vsako sestavino (s) z uporabo naslednje enačbe:

$$CDV_{toks} (\text{sestavina } s) = \frac{\text{masa } (s) \times DF (s)}{TF \text{ kronični } (s)} \times 1000$$

pri čemer je masa (i) masa sestavine (v gramih) na funkcionalno enoto (za univerzalna čistila) ali na 100 g proizvoda (čistila za sanitarne prostore). DF (s) je faktor razgradnje in TF kronični (s) je faktor strupenosti sestavine (v miligramih/liter).

Vrednosti parametrov DF in TF morajo biti take, kot jih navaja Podatkovna baza sestavin detergentov (seznam DID del A) (Dodatek I). Če obravnavana sestavina ni vključena v seznam DID del A, vlagatelj oceni vrednosti v skladu s pristopom, opisanim v seznamu DID del B (Dodatek 1). S seštevkom CDV_{toks} za vsako od sestavin dobimo CDV_{toks} za proizvod.

Za univerzalna čistila CDV_{toks} proizvoda ne sme presegati 20 000 L/funkcionalno enoto.

Za čistila za sanitarne prostore CDV_{toks} proizvoda ne sme presegati 100 000 L/100 g proizvoda.

Za čistila za okna CDV_{toks} proizvoda ne sme presegati 5 000 L/100 g proizvoda.

Ocenjevanje in preverjanje: pristojnemu organu se zagotovi točna formulacija proizvoda, skupaj s podrobnostmi izračunov CDV_{toks} , ki potrjujejo usklajenost s tem merilom.

2. Biorazgradljivost površinsko aktivnih snovi

(a) Aerobna biorazgradljivost

Vsaka površinsko aktivna snov, uporabljena v proizvodu, mora biti lahko biorazgradljiva.

Ocenjevanje in preverjanje: pristojnemu organu se zagotovita točna formulacija proizvoda in opis funkcije vsake sestavine. Seznam DID del A (Dodatek I) navaja, ali je specifična površinsko aktivna snov anaerobno biorazgradljiva ali ne (površinsko aktivne snovi, pri katerih je v stolpcu za aerobno biorazgradljivost vnesen „R“, so lahko biorazgradljive). Za površinsko aktivne snovi, ki niso uvrščene na seznam DID del A, se uporabijo ustrezni podatki iz literature, iz drugih virov ali ustreznih rezultatov preskusov, po katerih so te snovi aerobno biorazgradljive. Preskusi lahke biorazgradljivosti ustrezajo tistim iz Uredbe (ES) št. 648/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o detergentih ⁽¹⁾. Površinsko aktivne snovi se štejejo za lahke biorazgradljive, če znaša raven biorazgradljivosti (mineralizacija), merjena v skladu z enim izmed petih preskusov, navedenih v nadaljevanju, najmanj 60 % v 28 dneh: analiza anorganskega ogljika v hermetično zaprtih posodah (CO₂ headspace test) (vzorčenje iz parne faze) (OECD 310), prilagojeni Sturmov preskus sproščanja ogljikovega dioksida (OECD 301B; Direktiva Sveta 67/548/EGS ⁽²⁾ Priloga V.C.4-C), preskus zaprte steklenice (OECD 301D; Direktiva 67/548/EGS Priloga V.C.4-E), manometrična respirometrija (OECD 301F; Direktiva 67/548/EGS Priloga V.C.4-D), ali preskus MITI (I) (OECD 301C; Direktiva 67/548/EGS Priloga V.C.4-F), ali njim enakovredni preskusi po ISO. Glede na fizikalne značilnosti površinsko aktivne

⁽¹⁾ UL L 104, 8.4.2004, str. 13.

⁽²⁾ Direktiva Sveta 67/548/EGS z dne 27. junija 1967 o približevanju zakonov in drugih predpisov v zvezi z razvrščanjem, pakiranjem in označevanjem nevarnih snovi (UL 196, 16.8.1967, str. 1).

snovi se za potrditev lahke biorazgradljivosti, če znaša odstotek biorazgradljivosti najmanj 70 % v 28 dneh, uporabi eden izmed naslednjih preskusov: upadanje raztopljenega organskega ogljika (DOC) (OECD 301A; Direktiva 67/548/EGS Priloga V.C.4-A) ali prilagojeni izločilni preskus OECD — upadanje DOC (OECD 301E; Direktiva 67/548/EGS Priloga V.C.4-B), ali njim enakovredni poskusi po ISO. Uporabnost preskusnih metod, utemeljenih z merjenji raztopljenega ogljika, je treba ustrezno upravičiti, ker lahko te metode privedejo do rezultatov o odstranitvi in ne o biorazgradljivosti. Predhodna prilagoditev se ne uporablja v preskusih za aerobno lahko biorazgradljivost. Načelo desetdnevnega okna se ne uporablja.

(b) *Anaerobna biorazgradljivost*

Vsaka površinsko aktivna snov, uporabljena v proizvodni, mora biti biorazgradljiva v anaerobnih pogojih.

Ocenjevanje in preverjanje: pristojnemu organu se zagotovita točna formulacija proizvoda in opis funkcije vsake sestavine. Seznam DID del A (Dodatek I) navaja, ali je specifična površinsko aktivna snov anaerobno biorazgradljiva ali ne (površinsko aktivne snovi, pri katerih je v stolpcu za anaerobno biorazgradljivost vnesen „Y“, so biorazgradljive v anaerobnih pogojih). Za površinsko aktivne snovi, ki niso uvrščene na seznam DID del A, se uporabijo ustrezni podatki iz literature, iz drugih virov ali ustreznih rezultatov preskusov, po katerih so te snovi anaerobno biorazgradljive. Referenčni preskus za anaerobno razgradljivost je OECD 311, ISO 11734, ECETOC št. 28 (junij 1988) ali enakovredna preskusna metoda, pri kateri se zahteva najmanj 60 % končne razgradljivosti v anaerobnih pogojih. Za dokazovanje, da je bila dosežena 60 % končna razgradljivost v anaerobnem okolju, se lahko uporabijo tudi preskusne metode, ki posnemajo pogoje v zadevnem anaerobnem okolju (glej Dodatek II).

3. Nevarne ali strupene snovi ali pripravki

(a) *Naslednje sestavine ne smejo biti vključene v proizvod, niti kot del formulacije niti kot del katerega koli pripravka, vključenega v formulacijo:*

- alkilfenoletolesilati (APEO) in njegovi derivati
- EDTA (etilendiamintetra očetna kislina) in njene soli
- NTA (nitrilotriacetat)
- nitromošusi in policiklične mošusove spojine, vključno z npr:

mošusov ksilen: 5-terc-butyl-2,4,6-trinitro-m-ksilen

ambretni mošus: 4-terc-butyl-3-metoksi-2,6-dinitrotoluen

moskenski mošus: 1,1,3,3,5-pentametil-4,6-dinitroindan

tibetinski mošus: 1-terc-butyl-3,4,5-trimetil-2,6-dinitrobenzen

mošus ketona: 4'-terc-butyl-2',6'-dimetil-3',5'-dinitroacetafenon

HHCB (1,3,4,6,7,8-heksahidro-4,6,6,7,8,8-heksametilciklopenta(g)-2-benzopiran)

AHTN (6-acetil-1,1,2,4,4,7-heksametiltetralin)

Ocenjevanje in preverjanje: vlagatelj zagotovi deklaracijo, po potrebi podprto z deklaracijami proizvajalcev sestavin, da navedene snovi niso vključene v proizvod.

(b) *Kvartarne amonijeve soli, ki niso lahko biorazgradljive, se ne uporabljajo niti kot del formulacije niti kot del katerega koli pripravka, vključenega v formulacijo.*

Ocenjevanje in preverjanje: vlagatelj zagotovi dokumentacijo o biorazgradljivosti katere koli uporabljene kvartarne amonijeve soli.

(c) V proizvod ne sme biti vključena nobena sestavina (snov ali pripravek), ki ji je bil dodeljen kateri izmed naslednjih opozorilnih stavkov ali kombinacija katerih izmed njih, v skladu z Direktivo 67/548/EGS in njenimi spremembami ali Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 1999/45/ES ⁽³⁾ in njenimi spremembami:

R31 (ob stiku s kislino se sprosti strupeni plin),

R40 (omejeno dokazan rakotvoren učinek),

R45 (lahko povzroči raka),

R46 (lahko povzroči dedne genetske okvare),

R49 (pri vdihavanju lahko povzroči raka),

R68 (možna nevarnost trajnih okvar zdravja)

R50-53 (zelo strupeno za vodne organizme: lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke v vodnem okolju),

R51-53 (strupeno za vodne organizme: lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke v vodnem okolju),

R59 (nevarno za ozonski plašč),

R60 (lahko škoduje plodnosti),

R61 (lahko škoduje nerojenemu otroku),

R62 (možna nevarnost oslabitve plodnosti),

R63 (možna nevarnost škodovanja nerojenemu otroku),

R64 (lahko škoduje zdravju dojenčka preko materinega mleka).

Za biocide, bodisi kot del formulacije ali kot del katerega koli pripravka, vključenega v formulacijo, so prepisane posebne zahteve (glej merilo za biocide spodaj).

Zgornje zahteve veljajo za vsako sestavino (snov ali pripravek), ki presega 0,01 % mase končnega proizvoda. Navedeno vključuje tudi vsako sestavino katerega koli pripravka, uporabljenega v formulaciji, ki presega 0,01 % mase končnega proizvoda.

Ocenjevanje in preverjanje: zagotovijo se kopije varnostnih listov za vse sestavine (snovi ali pripravke). Vlagatelj zagotovi deklaracijo proizvajalca sestavin o usklajenosti s tem merilom.

4. Biocidi

(a) Proizvod lahko vključuje le biocide za konzerviranje proizvoda in samo v ustreznem odmerku za ta namen. To ne velja za površinsko aktivne snovi, ki lahko imajo tudi biocidne lastnosti.

Ocenjevanje in preverjanje: zagotovijo se kopije varnostnih listov vseh dodanih konzervansov z informacijami o njihovem natančnem odmerku v proizvodu. Proizvajalec ali dobavitelj konzervansov zagotovi informacije o odmerku, potrebnem za konzerviranje proizvoda.

⁽³⁾ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 1999/45/ES z dne 31. maja 1999 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi z razvrščanjem, pakiranjem in označevanjem nevarnih pripravkov (UL L 200, 30.7.1999, str. 1).

- (b) Na embalaži je prepovedano navajanje trditev ali domnev ali kakršnih koli drugačnih sporočil, da proizvod deluje protimikrobno.

Ocenjevanje in preverjanje: pristojnemu organu se zagotovijo besedila in osnutki besedila, ki se uporabljajo na vsaki vrsti embalaže in/ali vzorcu različnih vrst embalaže.

Biocidi, ki se kot del formulacije ali katerega koli pripravka, vključenega v formulacijo, uporabljajo za konzerviranje proizvoda in jim je dodeljen opozorilni stavek R50-53 ali R51-53 v skladu z Direktivo 67/548/EGS ⁽⁴⁾ in njenimi spremembami ali Direktivo 1999/45/ES ⁽⁵⁾, so dovoljeni, vendar le, če niso pogojno bioakumulativni. V tem smislu se biocid šteje kot pogojno bioakumulativen, če je $\log P_{ov}$ (log porazdelitvenega koeficienta oktanol/vode) $\geq 3,0$ (razen, če je s poskusom opredeljeni biokoncentracijski faktor BKF ≤ 100).

Koncentracija biocidov v končnem proizvodu ne sme preseči največje dovoljene koncentracije iz Direktive Sveta 76/768/EGS ⁽⁶⁾ o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi s kozmetičnimi izdelki.

Ocenjevanje in preverjanje: zagotovijo se kopije varnostnih listov za vse biocide, skupaj z dokumentacijo o koncentracijah biocidov v končnem proizvodu.

5. Barve ali barvila

Vse barve ali barvila, ki se uporabljajo v proizvodu, morajo biti dovoljene z Direktivo 76/768/EGS ⁽⁴⁾ in njenimi naknadnimi spremembami ali Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 94/36/EGS z dne 30. junija 1994 o barvilih za uporabo v živilih in njenimi naknadnimi spremembami ⁽⁵⁾, ali pa nimajo okoljskih značilnosti, iz katerih bi izhajala dodelitev opozorilnega stavka R50-53 ali R51-53 v skladu z Direktivo 67/548/EGS ⁽⁴⁾ in njenimi spremembami.

Ocenjevanje in preverjanje: pristojnemu organu se zagotovi deklaracija o usklajenosti s tem merilom, skupaj s popolnim seznamom vseh uporabljenih barv ali barvil.

6. Dišave

- (a) Proizvod ne sme vsebovati parfumov z nitromošusom ali policikličnimi mošusi (kakor opredeljuje merilo 3(a)).
- (b) Vse sestavine, dodane proizvodu kot dišave, morajo biti izdelane in/ali obravnavane v skladu s kodeksom ravnanja Mednarodnega združenja za dišave.

Ocenjevanje in preverjanje: pristojnemu organu se zagotovi deklaracija o usklajenosti z vsakim delom tega merila.

7. Snovi, ki povzročajo preobčutljivost

Proizvodu ne sme biti dodeljen opozorilni stavek R42 (vdihavanje lahko povzroči preobčutljivost) in/ali R43 (stik s kožo lahko povzroči preobčutljivost) v skladu z Direktivo 1999/45/ES ⁽⁵⁾ in njenimi spremembami.

Koncentracija katere koli snovi ali sestavine, ki ji je dodeljen opozorilni stavek R42 (vdihavanje lahko povzroči občutljivost) in/ali R43 (stik s kožo lahko povzroči preobčutljivost) v skladu z Direktivo 67/548/EGS ⁽⁴⁾ in njenimi spremembami ali Direktivo 1999/45/ES ⁽⁵⁾ in njenimi spremembami, ne sme preseči 0,1 % mase končnega proizvoda.

Ocenjevanje in preverjanje: pristojnemu organu se zagotovijo natančne koncentracije vseh sestavin, razvrščenih kot R42 in/ali R43, skupaj s kopijami varnostnih listov.

8. Hlapne organske spojine

Proizvod ne sme vsebovati več kot 10 mas. % hlapnih organskih spojin z vreliščem, nižjim od 150 °C.

⁽⁴⁾ UL L 262, 27.9.1976, str. 169.

⁽⁵⁾ UL L 259, 10.9.1994, str. 13.

⁽⁶⁾ UL L 365, 31.12.1994, str. 10.

Ocenjevanje in preverjanje: vlagatelj zagotovi kopije varnostnih listov za vsako organsko topilo, skupaj s podrobnostmi izračunov o vseh hlapnih organskih spojinah z vreliščem, nižjim od 150 °C.

9. Fosfor

Skupna količina elementarnega fosforja v proizvodu se izračuna na funkcionalno enoto (za univerzalna čistila) ali na 100 g proizvoda (čistila za sanitarne prostore), ob tem pa se upoštevajo vse sestavine, ki vsebujejo fosfor (npr. fosfati in fosfonati).

Za univerzalna čistila skupna vsebnost fosforja (P) ne sme presegati 0,02 g/funkcionalno enoto.

Za čistila za sanitarne prostore skupna vsebnost fosforja (P) ne sme presegati 1,0 g/100 g proizvoda.

Sestavine, uporabljene v čistilih za okna, ne smejo vsebovati fosforja.

Ocenjevanje in preverjanje: pristojnemu organu se zagotovi točna formulacija proizvoda, skupaj s podrobnostmi izračunov, ki dokazujejo usklajenost s tem merilom.

10. Zahteve za embalažo

- (a) Prepovedano je uporabljati razpršilce, ki vsebujejo potisni plin.
- (b) Plastika, uporabljena za glavno embalažo, se označi v skladu z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 94/62/ES z dne 20. decembra 1994 o embalaži in odpadni embalaži ⁽⁷⁾ ali v skladu z DIN 6120, dela 1 in 2 v zvezi z DIN 7728, del 1.
- (c) Če je primarna embalaža iz recikliranega materiala, mora biti vsaka navedba v zvezi s tem na embalaži skladna s standardom ISO 14021 „Okoljske označbe in deklaracije — Okoljsko samodeklariranje“ (Okoljsko označevanje II. vrste).
- (d) Deli primarne embalaže se morajo brez težav ločiti v dele iz enega materiala.

Ocenjevanje in preverjanje: pristojnemu organu se zagotovijo podatki na embalaži in/ali po potrebi vzorec embalaže, skupaj z deklaracijo o usklajenosti z vsakim delom tega merila.

PRIMERNOST ZA UPORABO

11. Primernost za uporabo

Proizvod mora biti primeren za uporabo in ustrezati potrebam potrošnikov.

Sposobnost čiščenja mora biti enaka ali boljša od sposobnosti na trgu vodilnega ali generičnega referenčnega proizvoda (glej Dodatek III), ki ga je odobril pristojni organ, in boljša od čiste vode.

Za univerzalna čistila in čistila za kuhinje mora biti dokumentirana samo učinkovitost odstranjevanja maščob. Za čistila za sanitarne prostore in čistila za okna morata biti dokumentirani tako učinkovitost odstranjevanja kalcija kot maščob.

Ocenjevanje in preverjanje: zmogljivost proizvoda se mora preskusiti:

- s primernim in upravičenim laboratorijskim preskusom, ali
- s primernim in upravičenim preskusom, ki ga opravijo potrošniki.

Oba preskusa morata biti opravljena in se o njiju tudi poroča v okviru parametrov, določenih v Dodatku III.

⁽⁷⁾ UL L 365, 31.12.1994, str. 10.

INFORMACIJE ZA POTROŠNIKE**12. Navodila za uporabo****(a) Navodila za odmerjanje**

Na embalaži univerzalnih čistil mora biti točen priporočeni odmerek prikazan v primerni velikosti in na vidnem ozadju. Priporočena je, vendar neobvezna, uporaba piktograma (kot je 5-litrsko vedro in število pokrovčkov z navedbo v ml).

Pri koncentriranih čistilih za sanitarne prostore se na embalaži jasno navede, da je potrebna le majhna količina proizvoda v primerjavi z običajnimi (tj. nekoncentriranimi) proizvodi.

Naslednje besedilo (ali enakovredno besedilo) mora biti prikazano na embalaži:

„Ustrezno odmerjanje prihrani stroške in zmanjša vplive na okolje“.

(b) Nasveti za varnost

Naslednji nasveti za varnost (ali enakovredno besedilo) morajo biti prikazani na proizvodu (v obliki besedila in kot piktogram):

„Hraniti izven dosega otrok“

„Ne mešaj različnih čistil“

„Ne vdihavaj razpršenega proizvoda“ (*Opomba:* le za proizvode, ki se pakirajo kot razpršilci).

(c) Informacije in označevanje sestavin

Uporablja se Uredba (ES) št. 648/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o detergentih ⁽⁸⁾.

(d) Informacije o znaku za okolje

Naslednje besedilo (ali enakovredno besedilo) mora biti prikazano na embalaži:

„Za dodatne informacije obiščite spletno stran o znaku za okolje EU: <http://europa.eu.int/ecolabel>.“

Ocenjevanje in preverjanje: pristojnemu organu se zagotovi vzorec embalaže proizvoda, vključno z etiketo in deklaracijo o usklajenosti z vsakim delom tega merila.

13. Informacije, prikazane na znaku za okolje

Polje 2 znaka za okolje vsebuje naslednje besedilo:

- zmanjšan vpliv na vodne organizme
- zmanjšana količina nevarnih snovi
- jasna navodila za odmerjanje

⁽⁸⁾ UL L 104, 8.4.2004, str. 1-35.

14. **Strokovno usposabljanje**

Za detergente, ki jih uporabljajo poklicni uporabniki, mora proizvajalec, distributer proizvoda ali tretja oseba ponuditi usposabljanje ali gradivo za usposabljanje osebja, ki čisti. Gradivo mora vsebovati navodila, ki v korakih svetujejo ustrezno redčenje, uporabo, odstranjevanje in uporabo opreme.

Ocenjevanje in preverjanje: pristojnemu organu se zagotovi vzorec gradiva za usposabljanje z navodili, ki v korakih svetujejo ustrezno razredčenje, uporabo, odstranjevanje in uporabo opreme, in opis tečajev usposabljanja.

Dodatek I

SEZNAM DID

Za sestavine, vključene v del A seznama DID, morajo biti vrednosti strupenosti in razgradljivosti na seznamu uporabljene za ugotovitev izpolnjevanja okoljskih meril.

Za sestavine, ki niso vključene v del A seznama DID, se postopek, opisan v delu B, uporabi za ugotavljanje vrednosti strupenosti in razgradljivosti.

Podatkovna baza sestavin detergentov

Različica 30. junij 2004

Del A. Seznam sestavin.

Št. DID	Ime sestavine	Akutna strupenost		Kronična strupenost		LTE (kronični)	LF	Razgradljivost		
		LC50/EC50	VF(akutni)	LTE(akutni)	NOEC (*)			VF (kronični) (*)	Aerobna	Anaerobna
	Anionske površinsko aktivne snovi									
1	Linearni alkilbenzenski sulfonati 11,5 - 11,8 (LAS)	4,1	1 000	0,0041	0,69	10	0,069	0,05	R	N
2	LAS (C 10-13 alkil) trietanolaminska sol	4,2	1 000	0,0042	3,4	100	0,034	0,05	R	O
3	C 14/17 alkil sulfonat	6,7	5 000	0,00134	0,44	10	0,044	0,05	R	N
4	C 8/10 alkil sulfat	132	5 000	0,0264			0,0264	0,05	R	Y
5	C 12/14 alkil sulfat (AS)	2,8	1 000	0,0028	2	100	0,02	0,05	R	Y
6	C 12/18 alkil sulfat (AS) (#)			0,0149			0,027	0,05	R	Y
7	C 16/18 maščobni alkoholni sulfat (FAS)	27	1 000	0,027	1,7	50	0,034	0,05	R	Y
8	C 12/15 A 1-3 EO sulfat	4,6	1 000	0,0046	0,1	10	0,01	0,05	R	Y
9	C 16/18 A 3-4 EO sulfat	0,57	10 000	0,000057			0,000057	0,05	R	Y
10	Dialkilsulfosukcinat	15,7	1 000	0,0157			0,0157	0,5	I	N
11	C 12/14 sulfomaščobnokislinski metilester	9	10 000	0,0009	0,23	50	0,0046	0,05	R	N
12	C 16/18 sulfomaščobnokislinski metilester	0,51	5 000	0,000102	0,2	50	0,004	0,05	R	N

Št. DID	Ime sestavine	Akutna strupenost		Kronična strupenost		LTE (akutni)	Kronična strupenost		LTE (kronični)	Razgradljivost		
		LC50/EC50	VF(akutni)	NOEC (*)	VF (kronični) (*)		LF	Aerobna		Anaerobna		
13	C 14/16 alfa olefin sulfonat	3,3	10 000			0,00033			0,00033	0,05	R	N
14	C 14/18 alfa olefin sulfonat	0,5	5 000			0,0001			0,0001	0,05	R	N
15	Mila C >12-22	22	1 000	10	100	0,022			0,1	0,05	R	Y
16	Lavroilsarkozinat	56	10 000			0,0056			0,0056	0,05	R	Y
17	C 9/11 2-10 EO karboksimetilirana, natrijeva sol ali kislina	100	10 000			0,01			0,01	0,05	R	O
18	C 12/18 2-10 EO karboksimetilirana, natrijeva sol ali kislina	8,8	1 000	5	100	0,0088			0,05	0,05	R	O
19	C 12/18 alkilfosfatni estri	38	1 000			0,038			0,038	0,05	R	N
	Neionske površinsko aktivne snovi											
20	C 8 A 1-5 EO	7,8	1 000			0,0078			0,0078	0,05	R	Y
21	C 9/11 A, >3-6 EO pretežno linearen	5,6	1 000			0,0056			0,0056	0,05	R	Y
22	C 9/11 A, >6-10 EO pretežno linearen	5	1 000			0,005			0,005	0,05	R	Y
23	C 9/11 A, 5-11 EO razvejan	1	1 000			0,001			0,001	0,05	R	O
24	C 10 A, 5-11 EO razvejan (trimer-propen-okso-alkohol)	1	1 000			0,001			0,001	0,05	R	Y
25	C 12/15 A, 2-6 EO pretežno linearen	0,43	1 000	0,18	50	0,00043			0,0036	0,05	R	Y
26	C 12/14 5-8 EO 1 t-BuO (sklenjen)	0,23	1 000	0,18	100	0,00023			0,0018	0,05	R	O
27	C 12/15 A, 3-12 EO razvejan	1	1 000	3,2	100	0,001			0,032	0,05	R	O
28	C 12/15 (srednja vrednost C <14) A, >6-9 EO	0,63	1 000	0,24	10	0,00063			0,024	0,05	R	Y
29	C 12/15 (srednja vrednost C >14) A, >6-9 EO	0,4	1 000	0,17	10	0,0004			0,017	0,05	R	Y
30	C 12/15 A, >9-12 EO	1,1	1 000	0,0011		0,0011			0,017	0,05	R	Y
31	C 12/15 A >12-20 EO	0,7	1 000	0,0007		0,0007			0,0007	0,05	R	O
32	C 12/15 A >20-30 EO	13	1 000	0,013	100	0,013			0,1	0,05	R	O

Št. DID	Ime sestavine	Akutna strupenost		Kronična strupenost		LTE (kronični)	Razgradljivost			
		LC50/EC50	VF(akutni)	LTE(akutni)	NOEC (*)		VF (kronični) (*)	LF	Aerobna	Anaerobna
33	C 12/15 A, >30 EO	130	1 000	0,13			0,13	0,5	I	O
34	C 12/18 A, 0-3 EO	0,3	1 000	0,0003			0,0003	0,05	R	Y
35	C 12/18 A, 5-10 EO	1	1 000	0,001	0,35	100	0,0035	0,05	R	O
36	C 12/18 A, >10-20 EO	1	1 000	0,001			0,0035	0,05	R	O
37	C 16/18 A, 2-8 EO	3,2	1 000	0,0032	0,4	100	0,004	0,05	R	Y
38	C 16/18 A, >9-18 EO	0,72	1 000	0,00072	0,32	10	0,032	0,05	R	Y
39	C 16/18 A, 20-30 EO	4,1	1 000	0,0041			0,0041	0,05	R	Y
40	C 16/18 A, >30 EO	30	1 000	0,03			0,03	0,5	I	Y
41	C 12-15 A 2-6 EO 2-6 PO	0,78	1 000	0,00078	0,36	100	0,0036	0,05	R	O
42	C 10-16 A 0-3 PO 6-7 EO	3,2	5 000	0,00064	1	100	0,01	0,05	R	O
43	Glicerin (1-5 EO) kokoat	16	1 000	0,016	6,3	100	0,063	0,05	R	Y
44	Glicerin (6-17 EO) kokoat	100	1 000	0,1			0,1	0,05	R	Y
45	C 12/14 glukozni amid	13	1 000	0,013	4,3	50	0,086	0,05	R	Y
46	C 16/18 glukozni amid	1	1 000	0,001	0,33	50	0,0066	0,05	R	Y
47	C 8/10 alkil poliglukozid	28	1 000	0,028	5,7	100	0,057	0,05	R	Y
48	C 8/12 alkil poliglukozid, razvejan	480	1 000	0,48	100	100	1	0,05	R	N
49	C 8/16 ali C12-14 alkil poliglukozid	5,3	1 000	0,0053	1	10	0,1	0,05	R	Y
50	Monoetanolamid kokosovih maščobnih kislin	9,5	1 000	0,0095	1	100	0,01	0,05	R	Y
51	Monoetanolamid kokosovih maščobnih kislin 4-5 EO	17	10 000	0,0017			0,0017	0,05	R	Y

Št. DID	Ime sestavine	Akutna strupenost		Kronična strupenost		LTE (akutni)	NOEC (*)	Kronična strupenost		LTE (kronični)	LF	Razgradljivost	
		LC50/EC50	VF(akutni)	VF (kronični) (*)	VF (kronični) (*)			Aerobna	Anaerobna				
52	Dietanolamid kokosovih maščobnih kislin	2	1 000	0,002	0,3	100	0,003	0,05	R	O			
53	PEG-4 amid oljne ogrščice	7	5 000	0,0014			0,0014	0,05	R	Y			
	Amfoterne površinsko aktivne snovi												
60	C 12/15 alkildimetilbetan	1,7	1 000	0,0017	0,1	100	0,001	0,05	R	O			
61	alkil C 12/18 amidopropilbetain	1,8	1 000	0,0018	0,09	100	0,0009	0,05	R	Y			
62	C 12/18 alkilamin oksid	0,3	1 000	0,0003			0,0003	0,05	R	Y			
	Kationske površinsko aktivne snovi												
70	Alkiltrimetil amonijeve soli	0,1	1 000	0,0001	0,046	100	0,00046	0,5	I	O			
71	Alkilester amonijeve soli	2,9	1 000	0,0029	1	10	0,1	0,05	R	Y			
	Konzervansi												
80	1,2-benzisotiazol-3-on	0,15	1 000	0,00015			0,00015	0,5	I	N			
81	Benzilni alkohol	360	1 000	0,36			0,36	0,05	R	Y			
82	5-bromo-5-nitro-1,3-dioksan	0,4	5 000	0,00008			0,00008	1	P	O			
83	2-bromo-2-nitropropan-1,3-diol	0,78	1 000	0,00078	0,2	100	0,002	0,5	I	O			
84	Kloroacetamid	55,6	10 000	0,00556			0,00556	1	O	O			
85	Diazolinidilsečnina	35	5 000	0,007			0,007	1	P	O			
86	Formaldehid	2	1 000	0,002			0,002	0,05	R	O			
87	Glutaraldehide	0,31	1 000	0,00031			0,00031	0,05	R	O			
88	Gvanidin, heksameten-, homopolimer	0,18	1 000	0,00018	0,024	100	0,00024	1	P	O			
89	CMI + MIT v zmesi 3:1 (§)	0,0067	1 000	0,000067	0,0057	50	0,000114	0,5	I	O			
90	2-metil-2H-izotiazol-3-one (MIT)	0,06	1 000	0,00006			0,00006	0,5	I	O			

Št. DID	Ime sestavine	Akutna strupenost		Kronična strupenost		LTE (kronični)	Razgradljivost			
		LC50/EC50	VF(akutni)	LTE(akutni)	NOEC (*)		VF (kronični) (*)	LF	Aerobna	Anaerobna
91	Metilidibromoglutaronitril	0,15	1 000	0,00015		0,00015		0,05	R	O
92	e-ftaloimidoperoksiheksanojska kislina	0,59	5 000	0,000118		0,000118		1	P	O
93	Metil-, etil- in propilparaben	15,4	5 000	0,00308		0,00308		0,05	R	N
94	o-fenilfenol	0,92	1 000	0,00092		0,00092		0,05	R	O
95	Natrijev benzoat	128	1 000	0,128		0,128		0,05	R	Y
96	Natrijev hidrokسيمetilglicinat	36,5	5 000	0,0073		0,0073		1	O	O
97	Natrijev nitrit	87	10 000	0,0087		0,0087		1	NA	NA
98	Triklazan	0,0014	1 000	0,0000014		0,0000014		0,5	I	O
	Ostale sestavine									
110	Silikon	250	1 000	0,25		0,25		1	P	N
111	Parafin	1 000	10 000	0,1		0,1		1	P	O
112	Glicerol	4 400	5 000	0,88		0,88		0,05	R	Y
113	Fosfat, kot STPP	1 000	1 000	1		1		0,15	NA	NA
114	Zeolit (netopen anorganski)	1 000	1 000	1	175	3,5	50	1	NA	NA
115	Citrat in citronjska kislina	825	1 000	0,825	80	1,6	50	0,05	R	Y
116	Polikarbonsilati	200	1 000	0,2	106	10,6	10	1	P	N
117	Nitritotriacetat (NTA)	494	1 000	0,494	64	1,28	50	0,5	I	O
118	EDTA	121	1 000	0,121	22	0,44	50	0,5	I	N
119	Fosfonati	650	1 000	0,65	25	0,5	50	1	P	N
120	EDDS	320	1 000	0,32	32	0,64	50	0,05	R	N
121	Glina (netopna anorganska)	1 000	1 000	1		1		1	NA	NA
122	Karbonati	250	1 000	0,25		0,25		0,15	NA	NA

Št. DID	Ime sestavine	Akutna strupenost		Kronična strupenost		LTE (akutni)	Kronična strupenost		LTE (kronični)	Razgradljivost		
		LC50/EC50	VF(akutni)	NOEC (*)	VF (kronični) (*)		LF	Aerobna		Anaerobna		
123	Maščobne kisline C ≥14	3,7	5 000			0,00074			0,00074	0,05	R	Y
124	Silikati	250	1 000			0,25			0,25	1	NA	NA
125	Poliasparginska kislina, Na-sol	410	1 000			0,41			0,41	0,05	R	N
126	Perborati (kot bor)	14	1 000			0,014			0,014	1	NA	NA
127	Perkarbonat (glej karbonat)	250	1 000			0,25			0,25	0,15	NA	NA
128	Tetraacetilendiamin (TAED)	250	1 000	500	100	0,25			5	0,05	R	O
129	C 1-C 4 alkoholi	1 000	1 000			1			1	0,05	R	Y
130	Mono-, di- in trietanolamin	90	1 000	0,78	100	0,09			0,0078	0,05	R	Y
131	Polivinilpirolidon (PVP)	1 000	1 000			1			1	0,5	I	N
132	Karboksimetilceluloza (CMC)	250	5 000			0,05			0,05	0,5	I	N
133	Natrijev in magnezijev sulfat	1 000	1 000	100	100	1			1	1	NA	NA
134	Kalcijev- in natrijev klorid	1 000	1 000	100	100	1			1	1	NA	NA
135	Sečnina	1 000	5 000			0,2			0,2	1	NA	NA
136	Silicijev dioksid, kremenjak (netopen anorganski)	1 000	1 000			1			1	1	NA	NA
137	Polietilenglikol, MW >4000	1 000	10 000			0,1			0,1	1	P	N
138	Polietilenglikol, MW <4000	1 000	10 000			0,1			0,1	1	P	O
139	Kumen-, ksilen- in toulen sulfonati	66	10 000			0,0066			0,0066	0,5	I	N
140	Na-/Mg-/KOH	30	1 000			0,03			0,03	0,05	NA	NA
141	Encimi/beljakovine	25	5 000			0,005			0,005	0,05	R	Y
142	Parfum, če ni navedeno drugo (**)	2	1 000			0,002			0,002	0,5	I	N
143	Barve, če ni navedeno drugo (**)	10	1 000			0,01			0,01	1	P	N
144	Škrob	100	1 000			0,1			0,1	0,05	R	Y

Št. DID	Ime sestavine	Akutna strupenost		Kronična strupenost		LTE (kronični)	Razgradljivost		
		LC50/EC50	VF(akutni)	LTE(akutni)	NOEC (*)		VF (kronični) (*)	LF	Aerobna
145	Anionski poliester	655	1 000	0,655		0,655	1	P	N
146	PVNO/PVPI	530	1 000	0,53		0,53	1	P	N
147	Zn fthalocianin sulfonat	0,2	1 000	0,0002	0,16	0,0016	1	P	N
148	Iminodisukcinat	81	1 000	0,081	17	0,17	0,05	R	N
149	FWA 1	11	1 000	0,011	10	0,1	1	P	N
150	FWA 5	10	1 000	0,01	1	0,1	1	P	N
151	1-dekanol	2,3	5 000	0,00046		0,00046	0,05	R	O
152	Metilavrat	1 360	10 000	0,136		0,136	0,05	R	O
153	Mravljinačna kislina (Ca sol)	100	1 000	0,1		0,1	0,05	R	Y
154	Adipinska kislina	31	1 000	0,031		0,031	0,05	R	O
155	Maleinska kislina	106	1 000	0,106		0,106	0,05	R	Y
156	Jabolčna kislina	106	1 000	0,106		0,106	0,05	R	O
157	Vinska kislina	200	10 000	0,02		0,02	0,05	R	O
158	Fosforna kislina	138	1 000	0,138		0,138	0,15	NA	NA
159	Oksalna kislina	128	5 000	0,0256		0,0256	0,05	R	O
160	Ocetna kislina	30	1 000	0,03		0,03	0,05	R	Y
161	Mlečna kislina	130	1 000	0,13		0,13	0,05	R	Y
162	Sulfaminska kislina	75	1 000	0,075		0,075	1	NA	NA
163	Salicilna kislina	46	1 000	0,046		0,046	0,15	R	O
164	Glikolna kislina	141	5 000	0,0282		0,0282	0,05	R	O
165	Glutarna kislina	208	5 000	0,0416		0,0416	0,05	R	O
166	Malonska kislina	95	5 000	0,019		0,019	0,05	R	O
167	Etilenglikol	6500	1 000	6,5		6,5	0,05	R	Y

Št. DID	Ime sestavine	Akutna strupenost		Kronična strupenost		Razgradljivost				
		LC50/EC50	VF(akutni)	NOEC (*)	VF (kronični) (*)	LTE(akutni)	LTE (kronični)	LF	Aerobna	Anaerobna
168	Etilenglikol monobutil eter	747	5 000	0,1494		0,1494	0,1494	0,05	R	O
169	Dietilenglikol	4 400	10 000	0,44		0,44	0,44	0,15	I	Y
170	Dietilenglikol monometil eter	500	1 000	0,5		0,5	0,5	0,5	I	O
171	Dietilenglikol monoetil eter	3 940	5 000	0,788		0,788	0,788	0,05	R	O
172	Dietilenglikol monobutil eter	1 254	1 000	1,254		1,254	1,254	0,05	R	O
173	Dietilenglikol dimetiler	2 000	10 000	0,2		0,2	0,2	0,5	I	O
174	Propilenglikol	32 000	1 000	32		32	32	0,15	R	Y
175	Propilenglikol monometil eter	12 700	5 000	2,54		2,54	2,54	0,05	R	O
176	Propilenglikol monobutiler	748	5 000	0,1496		0,1496	0,1496	0,05	R	O
177	Dipropilenglikol	1 625	10 000	0,1625		0,1625	0,1625	0,05	R	O
178	Dipropilenglikol monometil eter	1 919	5 000	0,3838		0,3838	0,3838	0,05	R	O
179	Dipropilenglikol monobutiler	841	5 000	0,1682		0,1682	0,1682	0,05	R	O
180	Dipropilenglikol dimetiler	1 000	5 000	0,2		0,2	0,2	0,5	I	O
181	Trietilenglikol	4 400	1 000	4,4		4,4	4,4	0,5	I	O
182	Talovo olje	1,8	1 000	0,0018		0,0018	0,0018	0,5	I	O
183	Etilenbistearamidi	140	5 000	0,028		0,028	0,028	0,5	I	O
184	Natrijev glukonat	10 000	10 000	1		1	1	0,05	R	O
185	Glikol distearat	100	5 000	0,02		0,02	0,02	0,5	I	O
186	Hidroksietilceluloza	209	5 000	0,0418		0,0418	0,0418	1	P	O
187	Hidroksi propil metilceluloza	188	5 000	0,0376		0,0376	0,0376	1	P	O
188	1-metil-2-pirolidon	500	1 000	0,5		0,5	0,5	0,05	R	O
189	Ksantanski gumi	490	1 000	0,49		0,49	0,49	0,05	R	O
190	Trimetilpentanediol monoizobutirat	18	1 000	0,018	100	0,033	0,033	0,05	R	O
191	Benzotriazol	29	1 000	0,029		0,029	0,029	1	P	O

Št. DID	Ime sestavine	Akutna strupenost		LTE(akutni)	Kronična strupenost		LTE (kronični)	LF	Razgradljivost	
		LC50/EC50	VF(akutni)		NOEC (*)	VF (kronični) (*)			Aerobna	Anaerobna
192	Piperidinol-propantrikarboksilatna sol	100	1 000	0,1	120	100	1,2	0,5	I	O
193	Dietilamino propil-DAS	120	1 000	0,12	120	100	1,2	1	P	O
194	Metilbenzamid-DAS	120	1 000	0,12	120	100	1,2	0,5	I	O
195	Pentaeritritol-tetrakis-fenol-propionat	38	1 000	0,038			0,038	1	P	O
196	Blok polimeri	100	5 000	0,02			0,02	1	P	N
197	Denatonium benzoat	13	5 000	0,0026			0,0026	1	O	O
198	Sukcinat	374	10 000	0,0374			0,0374	0,05	R	O
199	Poliapartanska kislina	528	1 000	0,528			0,528	0,05	R	N

Netopna anorganska Anorganska sestavina z zelo nizko topnostjo v vodi ali netopna

(*) Če ni sprejemljivih podatkov o kronični strupenosti, so ti stolpci prazni. V tem primeru se šteje, da je TF(kronični) enak TF(akutni).

(**) Prosilci za dovoljenje uporabljajo praviloma podatke na seznamu. Izvzeti so parfumi in barve. Če podatke o strupenosti predložijo prosilci za dovoljenje, se predloženi podatki uporabljajo za izračun TF in ugotovitev razgradljivosti. V nasprotnem primeru se uporabijo vrednosti na seznamu.

(#) Zaradi pomanjkanja rezultatov strupenosti je TF izračunan kot povprečne vrednosti C 12/14 alkil sulfata (AS) in C 16/18 alkil sulfata (AS).

(§) 5-kloro-2-metil-4-isotiazolin-3-on in 2-metil-4-isotiazolin-3-on v zmesi 3:1

Seznam okrajšav:

SF (akutni) = Varnostni faktor za akutno strupenost

TF (akutni) = Faktor strupenosti, na podlagi akutne strupenosti za vodne organizme

TF (kronični) = Varnostni faktor za kronično strupenost.

TF (kronični) = Faktor strupenosti, osnovan na kronični strupenosti za vodne organizme

DF = Faktor razgradljivosti

Aerobna razgradljivost:

R = Lahko biorazgradljiv glede na smernice OECD

I = Inherentno biorazgradljiv glede na smernice OECD

P = Obstoje. Sestavina ni prestala preskusa inherentne biorazgradljivost

O = Sestavina ni preskušena

NA = Se ne uporablja

Anaerobna razgradljivost:

Y = Biorazgradljiv v anaerobnih pogojih

N = Ni biorazgradljiv v anaerobnih pogojih

O = Sestavina ni preskušena

NA = Se ne uporablja

Del B. Kritična volumska razredčitev

Kritična volumska razredčitev se izračuna z uporabo naslednje enačbe:

$$CDV = 1000 * \sum \text{Odmerek}(i) * DF(i) / TF(i)$$

Odmerek(i) = Odmerek sestavine i, izražen v g/pomivanje, ali v nekaterih primerih kot g/100 g proizvoda.

DF(i) = Faktor razgradljivosti sestavine i.

TF(i) = Faktor strupenosti sestavine i.

POSTOPEK ZA UGOTAVLJANJE VREDNOSTI PARAMETROV ZA SESTAVINE, KI NISO NA SEZNAMU DID

Praviloma se navedene vrednosti parametrov uporabljajo za vse sestavine na seznamu DID. Izvzeti so parfumi in barve, za katere se sprejmejo rezultati dodatni preskusov (glej opombo v delu A).

Za sestavine, ki niso vključene v seznam DID, velja naslednji pristop/

Strupenost za vodno okolje

V evropskem sistemu znaka za okolje se CDV izračuna na podlagi faktorja kronične strupenosti in kroničnega varnostnega faktorja. Če rezultati kroničnih preskusov niso na voljo, se uporabita faktor akutne strupenosti in varnostni faktor.

Faktor kronične strupenosti ($TF_{\text{kronični}}$)

- Izračunajte vrednost mediane znotraj vsakega trofičnega nivoja (ribe, raki ali alge) z uporabo potrjenih rezultatov preskusov za kronično strupenost. Če je na voljo več rezultatov preskusov za eno vrsto znotraj trofičnega nivoja, se najprej izračuna mediana za vrsto, tako pridobljene vrednosti mediane pa se uporabijo za izračun vrednosti mediane za trofični nivo.
- $TF_{\text{kronični}}$ se uporabi pri računanju merila kritične volumske razredčitve.
- Faktor kronične strupenosti ($TF_{\text{kronični}}$) je najnižja izračunana mediana trofičnih nivojev.

Faktor akutne strupenosti (TF_{akutni})

- Izračunajte vrednost mediane znotraj vsakega trofičnega nivoja (ribe, raki ali alge) z uporabo potrjenih rezultatov preskusov za akutno strupenost. Če je na voljo več rezultatov preskusov za eno vrsto znotraj trofičnega nivoja, se najprej izračuna mediana za vrsto, tako pridobljene vrednosti mediane pa se uporabijo za izračun vrednosti mediane za trofični nivo.
- Faktor akutne strupenosti (TF_{akutni}) je najnižja mediana trofičnih nivojev.
- TF_{akutni} se uporabi pri računanju merila kritične volumske razredčitve.

Varnostni faktor:

Varnostni faktor (SF) je odvisen od števila preskušanih trofičnih nivojev in dostopnosti rezultatov kroničnih preskusov. SF je določen na naslednji način:

Podatki	Varnostni faktor (SF)	Faktor strupenosti (TF)
1 kratkoročni L(E)C50	10 000	Strupenost/10000
2 kratkoročna L(E)C50 za vrste, ki predstavljajo dva trofična nivoja (ribe in/ali raki in/ali alge)	5 000	Strupenost/5000
Najmanj 1 kratkoročni L(E)C50 za vsakega izmed treh trofičnih nivojev določene baze1	1 000	Strupenost/1000
Eden dolgoročni NOEC (ribe ali raki)	100	Strupenost/100
Dva dolgoročna NOEC za vrste, ki predstavljajo dva trofična nivoja (ribe in/ali raki in/ali alge)	50	Strupenost/50
Dolgoročni NOEC za najmanj tri vrste (navadno ribe, rake in alge), ki predstavljajo tri trofične nivoje.	10	Strupenost/10

– Bazo, določeno za preskušanje strupenosti snovi za vodne organizme, sestavljajo akutni preskusi z ribami, daphnio in algami.

Faktor razgradljivosti

Faktor razgradljivosti je opredeljen kot sledi:

Tabela 1

Faktor razgradljivosti (DF):

	DF
Lahko biorazgradljivo (*)	0,05
Lahko biorazgradljivo (**)	0,15
Inherentno biorazgradljivo	0,5
Nerazgradljivo	1

(*) Vse površinsko aktivne snovi ali druge sestavine, sestavljene iz niza homologov, ki izpolnjujejo zahtevo preskusa glede končne razgradljivosti, se vključijo v ta razred, ne glede na izpolnjevanje merila 10-dnevnega okna.

(**) Merilo 10-dnevnega okna ni izpolnjeno.

Za anorganske sestavine se DF določi glede na opaženo stopnjo razgradljivosti. Če se sestavina razgradi v 5 dneh: DF=0,05, v 15 dneh: DF=0,05 ali v 50 dneh: DF=0,5.

Anaerobna biorazgradljivost

Sestavina mora biti razvrščena v enega izmed naslednjih razredov sestavin:

Razred	Oznaka
Anaerobno biološko nerazgradljiva, t. j. preskušena in ugotovljena kot biološko nerazgradljiva	N
Anaerobno biorazgradljiva, t. j. preskušena in ugotovljena kot biorazgradljiva ali ni preskušena, vendar pojasnjena z analogijo itd.	Y
Ni preskušena za anaerobno biorazgradljivost	O

Aerobna biorazgradljivost

Sestavina mora biti razvrščena v enega izmed naslednjih razredov sestavin:

Razred	Oznaka
Lahko biološko razgradljiva	R
Inherentno biorazgradljiva, vendar ni lahko biorazgradljiva	I
Obstojna	P
Ni preskušena za aerobno biorazgradljivost	O

Netopne anorganske sestavine

Če je anorganska sestavina v vodi slabo topna ali je netopna, je treba to v predloženi vlogi navesti.

—

Dodatek II

DOKUMENTACIJA O ANAEROBNI BIORAZGRADLJIVOSTI

Za zagotovitev potrebne dokumentacije o anaerobni biorazgradljivosti sestavin, ki niso navedene na seznamu DID, se lahko uporabi naslednji pristop.

Uporabite sprejemljivo ekstrapolacijo. Za ekstrapolacijo končne anaerobne razgradljivosti strukturno sorodnih površinsko aktivnih snovi uporabite rezultate preskusov, dobljene z eno vhodno sestavino. Če je anaerobna biorazgradljivost potrjena za eno površinsko aktivno snov (ali skupino homologov) glede na seznam DID (Dodatek I), se lahko domneva, da je tudi podobna vrsta površinsko aktivne snovi anaerobno biorazgradljiva (na primer: C₁₂₋₁₅ A 1-3 EO sulfat (DID št. 8) je anaerobno biorazgradljiv, podobna anaerobna biorazgradljivost se lahko domneva za C₁₂₋₁₅ A 6 EO sulfat). Če je anaerobna biorazgradljivost potrjena za površinsko aktivno snov z uporabo ustrezne preskusne metode, se lahko domneva, da je tudi podobna vrsta površinsko aktivne snovi anaerobno biorazgradljiva (na primer: podatki iz literature, ki potrjujejo anaerobno biorazgradljivost površinsko aktivnih snovi, ki spadajo v skupino alkil ester amonijeve soli, se lahko uporabijo za dokazovanje podobne anaerobne biorazgradljivosti drugih kvartarnih amonijevih soli, ki vsebujejo estrne vezi v alkilni(-h) verigi(-ah)).

Opravite preskus za preverjanje anaerobne razgradljivosti. Če je potrebno novo preskušanje, opravite preskus za preverjanje z uporabo OECD 311, ISO 11734, ECETOC št. 28 (junij 1988) ali enakovredne metode.

Opravite preskus z majhnim odmerkom. Če je potrebno novo preskušanje, in v primeru poskusnih težav pri preskusu za preverjanje (na primer inhibicija zaradi strupenosti preskušane snovi), ponovite preskušanje z uporabo majhnega odmerka površinsko aktivne snovi in spremljajte razgradnjo s ¹⁴C meritvami ali kemičnimi analizami. Preskušanje z majhnim odmerkom se lahko opravi z uporabo OECD 308 (24. april 2002) ali enakovredno metodo, če se zagotovi uporaba strogo anaerobnih pogojev. Preskušanje in razlago rezultatov preskusov vodi neodvisen strokovnjak.

Dodatek III

OKVIR PRESKUSA PROIZVODNIH LASTNOSTI

Preskus proizvodnih lastnosti je lahko laboratorijski preskus ali preskus, ki ga opravijo potrošniki. Pogoji za obe vrsti preskusov so opisani v naslednjih oddelkih.

1. Laboratorijski preskusi

Cilj laboratorijskih preskusov je potrditev, da preskušani proizvod čisti enako ali bolje kot primerljivi proizvod in bolje kot čista voda, in potrditev, da preskušani proizvod ne poškoduje površine, za čiščenje katere je namenjen.

Splošne zahteve

- Preskušani in referenčni proizvod spadata v isto kategorijo proizvodov.
- Referenčni proizvod je lahko vodilni proizvod na trgu ali generična formulacija.
- Če se uporabi referenčni vodilni proizvod na trgu, je to eden izmed 3 do 4 proizvodov z največjim obsegom prodaje na trgu v regiji, kjer se bo tržil proizvod z znakom za okolje. Poleg tega mora referenčni vodilni proizvod na trgu odobriti pristojni organ, blagovna znamka pa mora biti javnosti na voljo.
- Če se uporabi generični referenčni proizvod, mora imeti značilnosti, ki so reprezentativne za proizvode na trgu. Poleg tega mora generični referenčni proizvod odobriti pristojni organ, brezplačno pa mora biti splošno dostopna natančna formulacija.
- Uporabljeni odmerki so priporočeni odmerki za normalno umazanijo in normalno uporabo. Če za referenčni proizvod ni naveden priporočeni odmerek, se enak odmerek uporabi za preskušani in referenčni proizvod.
- Če je podan interval odmerjanja, se pri preskusu uporabi najmanjši priporočeni odmerek.
- Mešanica umazanije mora biti ustrezna za uporabo proizvoda, homogena in, če je pripravljena umetno, mora temeljiti na jasno opisanih snoveh. V vsaki posamezni seriji mora biti pripravljene dovolj umazanije za celoten preskus.
- Za univerzalna čistila in čistila za kuhinje se dokumentira samo učinkovitost odstranjevanja maščob. Za čistila za sanitarne prostore in čistila za okna se dokumentirata tako učinkovitost odstranjevanja kalcija kot maščob.
- Postopek pranja mora odražati realne pogoje uporabe in je lahko ročen ali strojen.

Zahteve glede preskušanja

- Ocena čistosti mora vključevati preskušanje in primerjavo preskušane in referenčnega proizvoda.
- Vsak proizvod mora biti preskušan v najmanj petih primerjavah (glej zahteve glede dokumentacije). Poleg tega mora biti en preskus izveden samo z vodo, tj. brez čistila.

- Količina umazanije, nanese na krožnik ali drugo podlago, mora biti enaka za vsak krožnik ali podlago in stehtana v gramih na eno decimalno številko natančno.
- Vrtni red preskušanja dveh proizvodov je naključen.
- Preskus mora dati rezultate, ki omogočajo merjenje čistosti (učinkovitost odstranjevanja maščob in kalcija) glede na preskušani proizvod. Čistost se lahko meri vizualno, fotometrično (npr. merjenje odbojnosti), gravimetrično ali z drugo ustrežno metodo. Metodo merjenja, vključno z morebitnim sistemom ocenjevanja, je treba določiti vnaprej.
- Preskušanje učinkov odstranjevanja maščob in kalcija se lahko opravi ločeno ali skupaj.

Zahteve glede dokumentacije

Pristojnemu organu se predloži podrobno poročilo o preskusu, ki vsebuje:

- podatke o odmerkih, uporabljenih za preskušani proizvod in referenčni proizvod,
- podatke o področju(-ih) preskušanja za preskušani proizvod in referenčni proizvod,
- utemeljitev izbire referenčnega proizvoda glede na njegov položaj na trgu in funkcijo,
- podatke o vrsti(-ah) površine(-), uporabljene(-ih) pri preskusu, njihovi ustreznosti in o blagosti proizvoda za izbrano(-e) površino(-e).
- opis mešanice umazanije, uporabljene pri preskušanju, skupaj z razlago njenega pomena v povezavi s preskušanjem primernosti za uporabo,
- opis postopkov mazanja, umivanja in merjenja učinkovitosti čiščenja,
- podatke o postopkih izračunavanja in statističnih primerjav,
- vse neobdelane podatke, uporabljene pri preskušanju in izračunavanjih;
- Rezultati morajo biti pozitivni v 100 % preskusnih krogov, da se za preskušani proizvod šteje, da je izpolnil zahteve glede učinkovitosti. Če rezultat ni 100 % pozitiven, je treba opraviti pet novih primerjalnih preskusov. Od teh desetih primerjalnih preskusov jih mora biti 80 % pozitivnih.

Vlagatelj lahko kot alternativo uporabi statistične metode in z enostranskim 95 % zaupanjem dokaže, da je preskusni proizvod enako dober ali boljši od referenčnega proizvoda v najmanj 80 % preskusnih krogov, če je bilo izvedenih več kot deset primerjalnih preskusov.

- Podatke o tem, kako je dokazano, da je preskušani proizvod bolj učinkovit od čiste vode.

Opombe pri preskušanju

Preskus CTTN-IREN „Čiščenje tal, obloženih s ploščicami, in odstranjevanje maščobe na kuhinjskih površinah“ izpolnjuje zahteve univerzalnih čistil pod pogojem, da se število preskusov poveča, da se nanese enaka količina umazanije na vseh pod-preskusih in da je vključena tudi ocena blagosti proizvodov za površine. Metoda, ki jo opisuje danski center za obveščanje potrošnikov, izpolnjuje zahteve za univerzalna čistila pod pogojem, da se število preskusov za vse proizvode poveča (Preskušanje univerzalnih čistil, 2004; danski naslov: „Sådan er universalrengøringsmidlerne testet“; (www.forbrug.dk/test/testbasen/rengoering/universalrengørings/saadan-er-de-testet/)).

Preskus IKW „Empfehlung zur Qualitätsbewertung für Badezimmerreiniger“ (SÖFW-Journal, 129, Jahrgang 3, 2003) izpolnjuje zahteve za čistila za kopalnice. Preskus IKW „Priporočila za kakovostno oceno kislih čistil za stranišče“ (SÖFW-Journal, 126, 11-2000) izpolnjuje zahteve za čistila za sanitarne prostore. Metoda, ki jo opisuje danski center za obveščanje potrošnikov, izpolnjuje zahteve za čistila za sanitarne prostore (Preskušanje čistil za sanitarne prostore, 2004; danski naslov: „Sådan er toiletrensemidlerne testet“; (www.forbrug.dk/test/testbasen/rengoering/toiletrensemidler/saadan-er-de-testet/)).

Preskus CHELAB „Detergenti za trde površine: učinkovitost čiščenja“ (notranja metoda preskušanja CHELAB št. 0578) izpolnjuje zahteve za univerzalna čistila pod pogojem, da je v postopek vključen tudi preskus s čisto vodo (brez dodanega detergenta) (www.chelab.it/).

2. Preskusi, ki jih opravijo potrošniki

Cilj potrošniških preskusov je pokazati, ali preskušani proizvod očisti enako dobro ali bolje kot primerljivi referenčni proizvod, in da preskušani proizvod ne poškoduje površine, za katero je namenjen.

Splošne zahteve

- Za preskušanje potrošniških proizvodov se mora odzvati najmanj 20 oseb, ki so bile naključno izbrane v prodajni regiji in običajno uporabljajo referenčni proizvod.
- Za preskušanje proizvodov za profesionalno rabo se mora odzvati najmanj petih poklicnih uporabnikov, ki so bili naključno izbrani v prodajni regiji in običajno uporabljajo referenčni proizvod.
- Preskušani in referenčni proizvod morata biti iz iste kategorije proizvodov. Referenčni proizvodi so proizvodi, ki jih preskuševalci običajno uporabljajo.
- Uporabljeni odmerki morajo biti odmerki, ki jih priporoča proizvajalec.
- Preskus mora biti opravljen na takšni površini, ki ustreza priporočilom na etiketi.
- Čas preskusa mora omogočiti najmanj pet uporab preskušane proizvoda.

Zahteve glede preskušanja

- Učinkovitost univerzalnih čistil je treba ugotavljati glede na naslednje lastnosti:
  - zmogljivost odstranjevanja umazanije
  - blagost proizvoda za površino(-e), na kateri(-h) se uporablja
- Učinkovitost čistil za sanitarne prostore je treba ugotavljati glede na naslednje lastnosti:
  - zmogljivost odstranjevanja umazanije, ki temelji na maščobi
  - zmogljivost odstranjevanja vodnega kamna (ni bistvena za čistila za kuhinje)
  - blagost proizvoda za površino(-e), na kateri(-h) se uporablja
- Preskuševalci morajo odgovoriti na vprašanje: „Kako učinkovit se vam zdi preskusni proizvod v primerjavi s proizvodom, ki ga običajno uporabljate?“ — ali na enakovredno vprašanje. Na voljo morajo biti najmanj tri možnosti za odgovor, npr. „slabši“, „enako dober“ in „boljši“.
- Najmanj 80 % preskuševalcev mora oceniti proizvod kot „enako dober“ ali „boljši“ kot referenčni proizvod.

Zahteve glede dokumentacije

Pristojnemu organu mora biti predloženo podrobno poročilo o preskusu, ki vključuje informacije/dokumentacijo o:

- izbiri preskuševalcih
  - informacijah, ki so jih dali preskuševalci, in povzetek, ki opisuje, kako se je preskušanje potekalo
  - vrsti površine(-), na kateri(-ih) je bil proizvod preskušen
  - O vsakem preskuševalcu morajo biti na voljo naslednje informacije, npr. v obliki odgovorov na vprašalnik:
    - odmerek, ki ga je uporabil preskuševalec
    - ime referenčnega proizvoda
    - izjava, da je bil proizvod preskušen najmanj petkrat
    - rezultat primerjave preskušane in referenčnega proizvoda
  - Izračun in dokumentacija, ki kaže, da najmanj 80 % preskuševalcev ocenjuje, da je proizvod enako dober ali boljši od referenčnega proizvoda.
-